

RADIO EXPRES

N° 51

18 Dec.

== 1931 ==

R.E. KEURZEGEL

ONZE ARTIKELN KOMEN
GEREGELD VOOR IN DE
OFFICIËLE KEURLIJSTEN
VAN HET WEEKBLAD
RADIO-EXPRES.

**DE KEUR OP
HET MERK.**

**R.E. KEURLIJSTEN
R.E. KEURZEGELS**

R.E. KEURZEGEL

ONZE ARTIKELN KOMEN
GEREGELD VOOR IN DE
OFFICIËLE KEURLIJSTEN
VAN HET WEEKBLAD
RADIO-EXPRES.

**PRIJS
25
CENT**

OPROEP AAN DEN RADIOHANDEL IN NEDERLAND

DOOR ONS WERD IN 3000 EXEMPLAREN EEN OPROEP AAN DEN RADIO-HANDEL VERZONDEN. HANDELAREN, DIE HEM NIET ONTVINGEN, WORDT - ZO LANG DE VOORRAAD STREKT - NOG GAARNE EEN EXEMPLAAR TOEGEZONDEN.

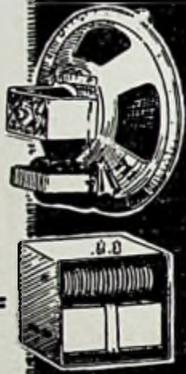
L. V. O.
LAAN VAN MEERDERVOORT 30
DEN HAAG

DE AMERIKAANSCHER CRYSTALPHONE ELECTRO-DYNAMIC-JUNIOR

COMPLEET
f.45.-
CHASSIS
MET 20 c.M. CONE
110 V. GELIJKSTROOM
f.25.-

BEKRACHTIGING
VOOR 220 V. & 125 V.
WISSELSTROOM
f.20.-

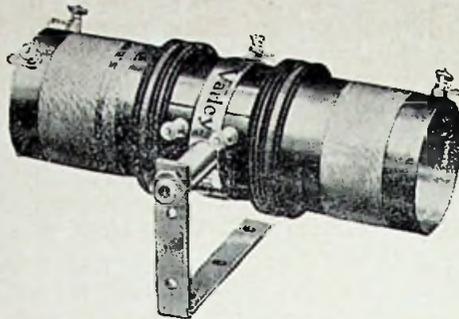
INGEBOUWD IN ONS
FARRAND CABINET f.75.-

UW K DE DREY & CO s-GRAVENHAGE

Fa. CH. VELTHUISEN

(Anno 1891) Tel. 116227 (meerdere lijnen) Giro 28376
OUDE MOLSTRAAT 18 -- DEN HAAG

HET VARLEY BANDFILTER
PAKKET No. B. P. 56 D,
BESTAANDE UIT:

1 VARLEY BAND-
FILTERSPOEL MET
DUBELIER CONDEN-
SATOR. 04 MFD, EN
1 VARLEY DETEC-
TORSPOEL MET
DUBILIER. 04 MFD
CONDENSATOR

WAARDE f 20.75
THANS f 18.60

Wij zenden op aanvraag de nieuwste Bandfilter prijzen!

TELEVISIE.

De eerste

UNIVERSEELE TELEVISIE-ONTVANGER SYSTEME TELEHOR

(ontvangt alle beeldformaten) veelvuldige verbeteringen — wordt geleverd in bouwdoos.

Vraagt nog heden prospectus en prijslijst of onze mooi geïllustreerde brochure „Televisie”, prijs 75 ct. (giro No. 186019),

N.V. V. I. R. O.-RADIO
VERKOOPKANTOOR VOOR NEDERLAND:
LAARDERWEG 112A - HILVERSUM.

Hoort hoe de wereld Kerstmis viert!

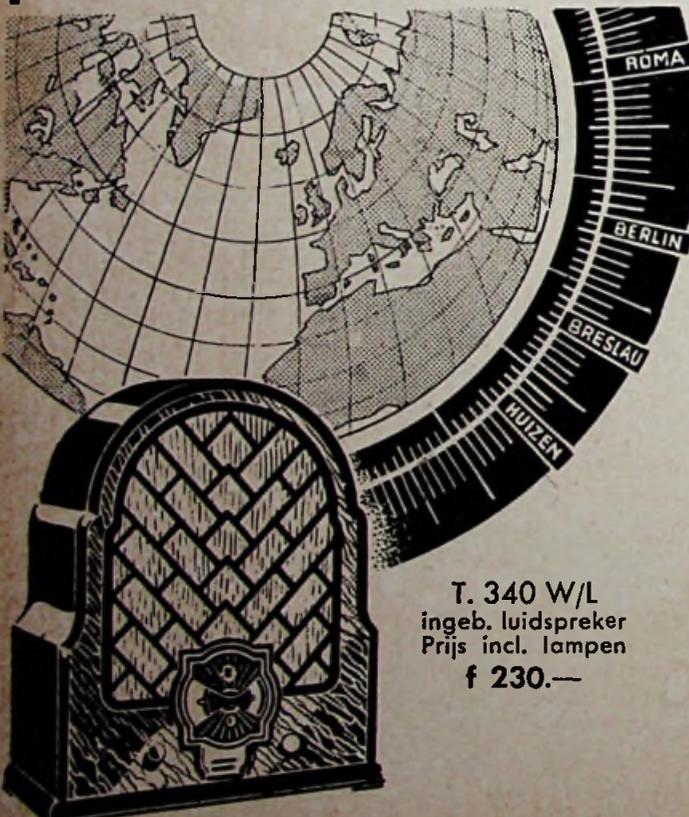
Uw Telefunken-apparaat maakt het U mogelijk — de nieuwe autoschaal met stationsnamen maakt het U gemakkelijk! Ieder Europeesch zendstation hoort U volmaakt zuiver en scherp. Dat is de Telefunken-kwaliteit, die in ieder toestel tot haar recht komt. Vraagt demonstratie aan het Telefunken Service Station.

T. 340 W/L
ingeb. luidspreker
Prijs incl. lampen
f 230.—

TELEFUNKEN RADIO

HUYGENSPARK 38-39
s-GRAVENHAGE

De oudste ervaring - de modernste constructie

RADIO-EXPRES

WEEKBLAD VOOR RADIO-TELEGRAFIE EN -TELEFONIE,
WAARIN OPGENOMEN RADIO-WERELD

OFFICIEEL ORGAAN VAN
DE NED. VER. VOOR RADIO-TELEGRAFIE.

REDACTEUR: J. CORVER.

UITGAVE v. d. NAAMLooZE VENNOOTSCHAP
UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ v/h N. VEENSTRA,
LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.
TEL. 332112, GIRO 99225.

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 3.— per halfjaar voor het binnenland en f 5.— voor het buitenland, per postwissel of per Giro 99225 in te zenden aan het bureau van Radio-Expres, Laan van Meerdervoort 30, den Haag. — Losse nummers f 0,25 per stuk. Correspondentie, zoowel voor Administratie als Redactie, gelieve men te zenden aan het adres: **Laan van Meerdervoort 30, 's-Gravenhage.** Het auteursrecht op den volledigen inhoud van dit blad wordt voorbehouden volgens de Wet op het Auteursrecht van 23 September-1912, Staatsblad n° 308.

BERICHT.

Abonnés op Radio-Expres, die hun abonnementsgeld over het eerste halfjaar 1932 per giro wenschen te betalen, gelieven dit te doen vóór 25 December a.s. Daarna wordt per postkwitantie over het bedrag plus 15 cent inningskosten door ons gedisponeerd.

Giro-nummer: 99225.

DE DIRECTIE VAN
RADIO-EXPRES.

TOTAAL UITVERKOCHT.

Op ons verzoek om een ijverig propagandist een aantal nummers van Radio-Expres, o.a. no. 47, toe te zenden, ontvingen wij van de administratie het antwoord, dat het nummer totaal was uitverkocht!

Den leden der N.V.V.R. is voor hun f 8 contributie per jaar de toezending van alle 52 nummers van Radio-Expres verzekerd en verder van Radio-Nieuws.

Meldt u nog heden aan bij het secretariaat der N.V.V.R., Obrechtstraat 104, den Haag, Postgiro 80856.

Voor hen, die zich willen aansluiten bij een afdeling, om de leerzame en gezellige clubavonden mee te maken, nemen we onder Vereenigingsnieuws in dit nummer nog eens op: een lijst van plaatsen, waar een afdeling is gevestigd, met vermelding van naam en adres van den secretaris.

Contributie voor een afdeling in den regel f 2.50 à f 3.— per jaar.

P. B. H.

ZELFBOUW.

Het Persbureau Industria te Eindhoven zendt ons een stukje toe over zelfbouw, waarin de opmerking wordt gemaakt, dat wel niemand eraan denkt, uit losse onderdeelen zijn eigen piano of auto zelf te bouwen, terwijl het slot dan als volgt luidt:

Tegenwoordig is een radiotoestel een minstens even gespecialiseerd zwaar-technisch instrument als een automobiel of een vleugel. Het is daarom onmogelijk, dat een amateur, al is hij nog zoo bekwaam, in staat zou zijn een toestel te construeeren, dat de kwaliteit van de tegenwoordige industrie-producten ook maar in de verte benadert, daar hij nu eenmaal niet over de speciale werktuigen en meetinrichtingen beschikt, die voor een dergelijke constructie noodzakelijk zijn. Indien derhalve een amateur toch nog een toestel bouwt, moet hij er op rekenen, dat de beste te bereiken resultaten steeds belangrijk zullen achterblijven bij die met industrie-toestellen worden verkregen en dat het op deze wijze door hem gekochte radiogenot daarom altijd veel te duur betaald zal zijn, temeer daar de kosten van een zelfgemaakt toestel al dicht in de buurt komen van den prijs der beste industrie-producten.

Dit stukje valt op door zijn volslagen onjuistheid.

Ten einde dit te doen uitkomen, willen wij slechts een paar vragen stellen: Waar is het drielampsonvangstoestel, dat als industrieproduct onze pas uitgekomen R. E. Bandfilter Drie „ook maar in de verte benadert?“ Het bestaat niet. — Waar is de omroepontvanger, industrie-product, met een voor wisselstroomvoeding ontworpen en beproefd goed werkende automatische sterkteregeling als

van onze R.-E. Automaat? Hij bestaat niet.

Onze lezers weten, met hoe groote waardeering wij steeds spreken over alle waarlijk geslaagde industrie-producten. Er zijn dingen, die de industrie op een gegeven moment niet alleen even goed, maar werkelijk beter kan dan de beste amateur. Maar het is tot dusver een hooge uitzondering geweest, wanneer de industrie vóór was met toepassing van nieuwe beginselen, tenzij kunstmatig de hulpmiddelen daarvoor werden achtergehouden tot de industrie geheel gereed was met de toepassing. Wij meenen ons vrij gehouden te hebben van de zelfoverschatting en het gemis aan inzicht, welke de verleiding zouden kunnen doen opkomen om hierin een achterlijkheid der industrie te zien. Zeer verbaasd zijn wij erover, dat het Persbureau Industria, dat toch nog meer dan wij de nuchtere realiteit in het oog dient te houden, hier getuigenis komt afleggen van een zóó volkomen niet-begrijpen van de begrentheid, welke ook voor het kunnen der industrie bestaat.

SELECTODE OF VARITETRODE ?

Verschillende lezers blijken bijzondere belangstelling te bezitten voor de benaming, waaronder de lampen met variabele steilheid voortaan in Nederland zullen worden aangeduid. Zij, die er ons over schreven, maken bezwaar tegen den door Philips gelanceerden naam van Selectode, omdat die naam eigenlijk minder het lamptype karakteriseert dan wel een bepaald doel, dat men met de lamp tracht te bereiken. Nu die lamp er eenmaal is, zoo zeggen zij, zou het kunnen gebeuren,

dat er nog heel andere toepassingen voor gevonden worden, die met selectiviteit niets te maken hebben. Bovendien zou er ook voor het oogenblik nog meer reden zijn om in den naam de kwestie der volumeregeling tot uiting te brengen dan die der selectiviteit, zoodat „Selectode” zelfs nu reeds minder juist zou wezen. Om al deze redenen geven deze schrijvers de voorkeur, aan onze benaming Varitrode, welke benaming zuiver een aanduiding vormt van het lamptype, onafhankelijk van de wijze van toepassing of van het daarmee beoogde doel.

Eén lezer zou overigens den naam Varitrode nog willen afkorten tot Variode.

Wij kunnen hieraan toevoegen, dat Telefunken eveneens een soortgelijke lamp produceert en daarvoor den naam „exponentiaallamp” voorstelt. Geco bracht een zeer goede lamp van dit type, maar geen specialen naam.

Het gevaar eener zekere spraakverwarring is er echter ongetwijfeld.

Wil men blijven in de lijn van diode, triode, tetrode, pentode, dan is Varitrode zeker niet ontoepasselijk, maar dan voelen wij voor de verkorting tot Variode niet heel veel.

Misschien is er een Salomo, die den knoop weet door te hakken.

De Ver. Staten van Noord-Amerika tellen thans ruim 22.000 amateurzendstations.

„HYPERMU-SCHAKELING” IN DE PRACTIJK.

Door J. CORVER.

Herhaaldelijk blijkt ons uit vragen, dat met toepassingen van de z.g. „Hypermu-schakeling” groote moeilijkheden worden ondervonden, zoodat zelfs hardnekkige experimenteerdere geneigd raken, de zaak maar op te geven en terug te keeren tot de gewone toepassing van een laagfrequenttransformator.

Waar nu in den laatsten tijd transformatoren verschenen als de Varley Niclet en vooral de R. I. Parafed, welke laatste uitsluitend in Hypermu-schakeling gebruikt kan worden, aangezien de primaire wikkeling geen gelijkstroom mag voeren, hebben wij het vraagstuk, dat zich hier voordeed, eens experimenteel onder handen genomen.

Dit leek ook nog om andere redenen

moeite waard, aangezien toch de „stroomlooze” schakelingen voor laagfrequenttransformatoren kwalitatief beslist in het voordeel zijn.

Onze eigen ervaringen met de Hypermu-schakeling hadden ook nu en dan wel eens ietwat vreemde genereerverschijnselen en neigingen tot roffelstoringen opgeleverd, maar daar stonden andere gevallen tegenover van schitterend resultaat, waarbij de stabiliteit van het geheele toestel beslist door aanwending der Hypermu-schakeling was verhoogd. Het was dus de vraag om de juiste oorzaken in de verschillende gevallen eens na te gaan.

Hiertoe werden, aan de hand eener beschouwing van de verschillende verbindingsmogelijkheden, een aantal opzettelijke proeven gedaan, welke ten slotte een zeer duidelijk beeld van het geheele geval hebben opgeleverd. Wij kunnen derhalve thans met groote stelligheid en zekerheid de raadselachtigheden uit den weg ruimen.

* * *

Een groot verschil blijkt te bestaan tusschen de schakelingen, welke men kan toepassen in toestellen, welke geheel door batterijen worden gevoed enerzijds en in wisselstroomtoestellen anderzijds.

Hoofdzaak is hier niet de aard van den gloeistroom en ook niet het plaatstroomapparaat als zoodanig, maar vrijwel alle moeilijkheden hangen samen met het eventueel verkrijgen van automatische negatieve roosterspanning door een weerstand tusschen kathode (midden gloeidraad of min accu) en min plaatspanning. Zoodra men alle negatieve roosterspanningen door batterijen laat geven, staat het wisselstroomtoestel geheel gelijk met het door accu gevoede. Maar bij juiste keuze van den vorm van stroomlooze schakeling van den transformator is ook voor een wisselstroomtoestel met de bovengenoemde inrichting voor de automatische negatieve roosterspanning alles in orde, ja, de stabiliteit zelfs verbeterd.

Als men alleen maar de primaire van den laagfrequenttransformator stroomloos wil maken, kan men van de gewone transformator-schakeling (fig. 1) daarop

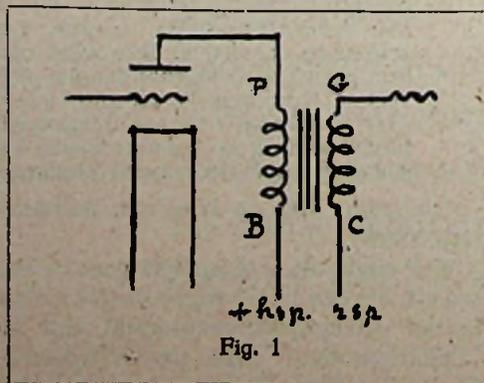

Fig. 1

overgaan door volgens fig. 2 een voedingsweerstand en scheidingscondensator aan te brengen. Dit kan men vrijwel in alle toestellen ongestraft doen. In een heel enkel geval bij gebruik van een plaat-

stroomapparaat, waar al een zekere bromneiging aanwezig is, kan fig. 2 bij bepaalde condensatorwaarden er aanlei-

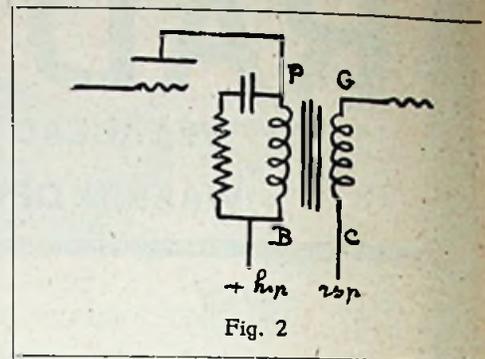

Fig. 2

ding toe geven, dat lage tonen in de modulatie deze bromneiging als het ware „aanblazen”, zoodat sommige lage tonen ruw en rochelend worden. Dit hangt blijkbaar samen met laagfrequent-resonanties van den condensator met de primaire van den transformator, zoodat voor de resonantie frequentie bijzonder sterke wisselstroom door het plaatstroomapparaat moeten stroomen, waarvoor het onvoldoende is ontkoppeld.

In dit opzicht is de „echte” Hypermu-schakeling, afgebeeld in fig. 3, juist zeer veel beter. De onderzijde der transformatorprimaire is dan met aarde (kathode) verbonden. De wisselstroom in toonfrequentie, welke door den transformator passeeren, blijven hier buiten het plaatstroomapparaat.

Dit is dan ook de schakeling, waarmee wij onder geen enkele omstandigheid moeite hebben gehad. Ook hier kan de resonantie van condensator en primaire van den transformator, als die valt in het gebied der goed hoorbare en door den versterker goed gereproduceerde tonen, aanleiding geven tot een zoodanige voorkeur voor een bepaalden toon, dat deze overbelasting veroorzaakt. Met een condensator van 0.5 à 1 μ F valt in het algemeen echter die resonantie al zóó laag, dat men er geen last meer van heeft. (Een condensator van 1 μ F resonanceert met 10 H op 50 Hertz; met 40 H op 25 Hz; met 80 H op 16 Hz. Voor een cond. van 0.25 μ F liggen de frequenties 2 \times hooger). Als men dus een goede transformator heeft (hooge primaire zelfinductie) en niet te kleinen condensator gebruikt, achten wij fig. 3 bij uitstek veilig voor alle toestellen. Voor den koppelingsweerstand is achter normale detectorlampen 30.000 Ohm een goede waarde.

Nu is het intusschen een feit, dat men met de schakeling van fig. 3, die kwalitatief buitengewoon is, wel eenig verlies aan geluidsterkte kan ondervinden, vergeleken bij het gewone gebruik van den transformator. Het verschil is werkelijk veel kleiner, dan men gewoonlijk denkt, maar zelfs de vrees voor geluidverlies doet velen al schrikken en daarom uitzien naar een compensatie.

Zulk een compensatie-mogelijkheid bestaat bij de Hypermu-schakeling, wanneer

men den transformator als autotransformator schakelt, met de secundaire doorverbonden aan de primaire. Een transformator 1 : 3 krijgt daardoor de verhouding 1 : 4. Als men het verkeerdom doet, wordt het 1 : 2, maar daar zal niemand op gesteld zijn en de bezwaren, welke aan de autotransformatorschakeling verbonden zullen blijken, worden er niet door voorkomen.

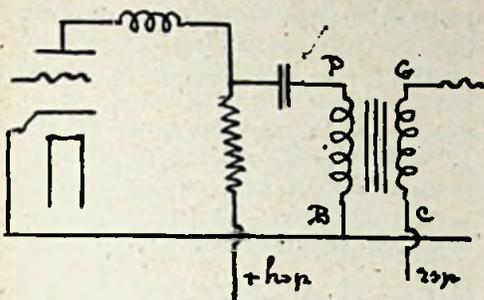

Fig. 3

Met die autotransformatorschakeling, in de hoop op een winstje aan geluid, stort men zich blijkens onze proefnemingen hevig in de moeilijkheden. Figuur 4 moge dienen om dit toe te lichten. Voor-

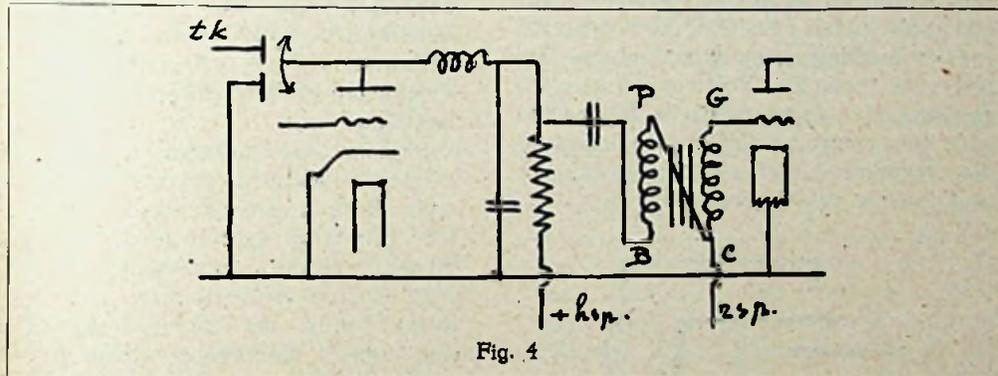

Fig. 4

gesteld zijn daar detectorlamp en eindlamp van een toestel, dat verder een pickupaansluiting heeft, precies als bij de R. E. Bandfilter Drie met het Elfre-plaatstroomapparaat.

Wanneer men een toestel op deze wijze inricht, moet men op allerlei onaangeneem verrassingen voorbereid zijn. De toonfrequente wisselstroom in den plaatkring der detectorlamp, welke door den scheidingscondensator en de primaire van den transformator vloeien, worden via den weerstand voor de automatische rooster spanning naar de kathode teruggevoerd. Zelfs aanzienlijke vergroting der overdien weerstand en zijn aftakkingen staande ontkoppelingscondensatoren blijkt onvoldoende om alle laatste koppelingsresten kwijt te raken. Bij gebruik van het toestel voor radio-ontvangst openbaart zich dit in een laagfrequente genereer neiging in een hoogen toon en gelijktijdig „aanblazen” in zeer lage tonen.

Maar veel erger wordt dit, als men de pickup-aansluiting wil gebruiken en dus de detectorlamp als laagfrequentversterker gebruikt met negatieve rooster spanning, welke van een aftakking op den zelfden weerstand wordt afgenomen. Heel

licht blijkt de aansluiting der pickup-leiding een ratelend brommen te veroorzaken, dat de lampen reeds zonder dat een plaat wordt gedraaid, overbelast.

Dat hier een koppeling in den weerstand voor de automatische neg. rsp. in het spel is, blijkt hieruit, dat een ont koppeling door in de leiding vanaf den neg. rsp. weerstand een hoogen weerstand plus een condensator naar de kathode aan te brengen, een groote verbetering geeft. Volkomen stabiel is het wisselstroomtoestel echter moeilijk te maken.

Gaat men bij het zelfde toestel weer over op de schakeling van fig. 3, dan vallen in eens alle moeilijkheden weg. Ook de pickup-aansluiting wordt bromvrij en de volkomen gaafheid van het geluid, zoowel bij radio-ontvangst als bij het spelen van platen toont, hoe hier niet slechts een relatieve verbetering intreedt, maar bepaald een principiële vermindering van foutoorzaken.

Onze conclusie is dan ook, dat men bij wisselstroomtoestellen verstandig doet, zich tot de schakeling van fig. 3 te bepalen. De winst, welke te behalen is met de verhooging der transformatieverhou-

van 1 : 3 tot 1 : 4 is al de moeite, welke men zich daarmee op den hals haalt, niet waard.

* * *

Wij moeten ronduit bekennen, dat we tot een volledige verklaring der moeilijkheden en verschijnselen, welke met de z.g. autotransformatorschakeling van fig. 4 optreden, nog niet zijn geraakt. De proeven zijn echter zoo zeer in het voordeel van de schakeling volgens figuur 3, dat over de praktische keuze geen aarzeling bestaat.

De resultaten met de Hypermu-schakeling volgens fig. 3 zijn met vrijwel alle transformatoren aanzienlijk beter dan met den transformator alleen volgens fig. 1. Het is vooral de weergave der laagste tonen, welke er door verbeterd wordt, doch niet in dien zin, dat daardoor een dof, laag geluid ontstaat, maar een klare helderheid, die ook de hooge tonen des te fraaier doet uitkomen tegen de bassen.

NIEUWE UITGAVEN.

Het „A.V.R.O.” *Kassandra* schema, door Jan Gertsen. Uitgave A.V.R.O., Keizersgracht 107, Amsterdam.

Jan Gertsen heeft ditmaal een plan voor een toestel gebracht, dat zoowel voor omroep als voor ontvangst van ultrakorte golven gebruikt moet kunnen worden. De twee omroepspoelsetjes met een schakelaar voor overgang van lang op kort kunnen n.l. verwisseld worden voor twee spoelsetjes, welke met den schakelaar twee meetbereiken tusschen 10 en 100 meter bestrijken.

Eigenlijk is dit in het gebruik nog niet zoo eenvoudig als destijds ons ontwerp Radio-Expres Extra, waarbij de kortegolfspoelen voor één meetbereik in het toestel gemonteerd bleven en men uitsluitend met schakelaars van omroep op ultrakort overging.

Over de bouwbeschrijving van Gertsen hebben we evenwel een paar opmerkingen te maken. Er komen een paar uitlatingen in voor, die niet goed door den beugel kunnen. Op pag. 9 wordt gezegd, dat bouwen in metaal „onnodig en praktisch nutteloos” is, hetgeen nog wel vet gedrukt staat; technisch verdedigbaar lijkt ons die krasse uitspraak volstrekt niet; en het ergste is, dat te verstaan wordt gegeven, dat bij „nuchtere beschouwing” een metalen huls voor spoelen slechts zou dienen om „peperdure” spoelen aan het oog te onttrekken. Dat riekt naar een insinuatie aan het adres van fabrikanten en handelaren.

Zoo is ook op pag. 30 de raad om als laagfrequenttransformator maar een willekeurig exemplaar te gebruiken, dat men toevallig heeft en niet op de afwerking te letten, die „begrijpelijkerwijze” niet van invloed is op de kwaliteit, zoodat een transformator in de uitvoering van een blokcondensator even goed is, eveneens een hoogst bedenkelijke uitspraak. De in den handel aanwezige transformatoren in den vorm van blokcondensatoren zijn toch bestlist niet kwalitatief gelijk aan de beste die bestaan.

Wij willen natuurlijk van den schrijver aannemen, dat zijn proeftoestellen zonder eenige afscherming het resultaat hebben gegeven, dat hij beschrijft. Maar dat hij nu daarom deze bouwwijze durft aanbevelen als veilig in handen van ieder, die het ontwerp nabouwt, is wel wat overmoedig.

Ook de voorstelling, dat men met twee afstemcondensatoren van 500 $\mu\mu\text{F}$, zelfs met de beste fijnregeling, een ook voor ultra korte golven zeer handig toestel verkrijgt, is overdreven optimistisch.

Een gramfoonaansluiting, waarbij geen voorziening is getroffen vóór neg. rsp. voor de eerste lamp, geeft voorts

niet den indruk, dat op hooge kwaliteit sterk is gelet.

Uit selectiviteitsoogpunt is het een toestel met de ouderwetsche kwalen.

The Wireless World Diary
1932. Uitgave Iliffe and Sons
Ltd. Dorset House, Tudor Str.
London E. C. 4.

Het jaarboekje van de *Wireless World* is al weder gereed. Als zakkalendertje in rood marokkijn, goud op snee, ziet het er weer keurig uit en ook de inhoud is zeer verzorgd.

Wij wijzen op de lijsten van omroepzenders in Europa en korte golfzenders in de geheele wereld; op de Engelsche bepalingen betreffende omroepontvangst; de herleidingstabellen voor maten en gewichten; de verzameling belangrijke formules; de standaardschemas, 16 in getal, en de massa's in grafische voorstellingen vervatte gegevens; constructieve gegevens betreffende spoelen en transformatoren; berekeningen over zelfinductie, capaciteit en golflengte; gegevens omtrent lampen enz.

De kalenderblad zijden bevatten een massa wijze raadgevingen betreffende den meest modernen toestelbouw.

Het boekje is sedert jaren de trouwe vriend van vele radio-amateurs en is ook dit jaar weer geheel bij. De lage prijs maakt het nog des te aantrekkelijker.

totaal vermogen van 13 Watt. Ondanks de lagere spanning kan type XII hierdoor een toestel voeden met een eindlamp van 10 à 12 Watt, tegenover de ongeveer 6 Watt, welke de eindlamp met type VI mag nemen. Dit geldt echter natuurlijk slechts als men ook de geschikte eindlampen gebruikt, die bij 200 Volt inderdaad al 10 à 12 Watt opnemen.

Als geschikte eindlamptypen voor een met dit apparaat te voeden toestel noemen wij: Telefunken RE604, Philips D404, Geco PX4, Radium T34, Cossor 4XP of 41MXP (indirect), Tungstram P460, Fotos F5, voor het meerendeel lampen met kleinen versterkingsfactor tusschen 2.5 en 5, behalve de 41MXP met $g = 75$. De negatieve roosterspanning van nominaal 20 Volt, stelt zich in tusschen niet voor al deze lampen heelemaal juist in.

Natuurlijk kan men trouwens ook nog andere voor 200 Volt gemaakte eindlampen met dit apparaat voeden, bijv. de 6 Watt Geco-pentode PT4. Het is ons evenwel gewenscht gebleken, zoowel bij deze pentode als ook bij de C443, Tungstram PP430 en dergelijke, eigenlijk voor 300 Volt plaat- en 200 Volt schermroosterspanning gemaakte lampen, die hier voor beide 200 Volt zouden krijgen, een weerstand van minstens 5000 Ohm vóór het schermrooster te schakelen en dien weerstand met een condensator te ontkoppelen (zie figuur).

noemde 6 Watt pentode van Geco (en ook de C443 en PP430) leveren, vooral voor zwakkere stations, een sterker geluid. Daarentegen kan men — ook bij een toestel als de Bandfilter-Drie —, voor gramfoonweergave de 10 Watt-eindlampen wél ten volle benutten, wanneer men de pickup niet direct in het daarvoor bestemde contact aansluit, maar via een gewonen laagfrequenttransformator 1 : 3. Men kan dus bijv. met voordeel een R.-E. Bandfilter Drie met voedingsapparaat Type XII voor radioweergave uitrusten met de Geco PT4 en voor gramfoon met één der genoemde 10 à 12 Watt-lampen (onder gebruik van den extra transformator). Ook zou wellicht voor radio met schermroosterdetectie zulk een eindlamp een voordeel gaan worden.

Het nieuwe Elfre-apparaat ziet er even keurig uit als type VI en voldoet ook weer ten volle aan de specificatie.

Prijs f 33.75.

Telefunken exponentiaallamp RENS 1214. — Wij ontvingen van de *Telefunken*-afdeeling van Siemens en Halske, den Haag, een tetrode (hoogfrequent-schermroosterlamp) van het type met variabele steilheid, een Varitetrode dus. Telefunken geeft er den naam „exponentiaallamp” aan.

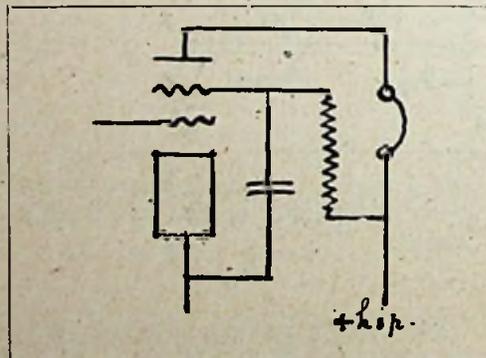
Blijkens onze metingen aan deze lamp en de praktische proeven, welke wij er mede hebben gedaan, heeft Telefunken hier een lamp geproduceerd, welke bij 70 Volt schermroosterspanning met 20 V. neg. roosterspanning vrijwel is dichtgedrukt. Dat is dus een voor deze soort van lampen betrekkelijk kleine rooster-ruimte, zoodat de roosterspanning niet over een zóó groot bereik regelbaar behoeft te zijn als bij typen met grootere rooster-ruimte.

De karakteristiek is evenwel daardoor ook niet over een zóó groot bereik praktisch recht en de sterkte der signalen, welke men, zonder gelijkrichting van teekenis in de hoogfrequentlamp, kan ontvangen, is er meer beperkt door.

Beschouwen we de zaak nog eens van een anderen kant, dan vinden we, dat bij ontvangst van signalen, welke gelijke spanningen in de antenne opwekken, deze Telefunkenlamp een geringere hoogfrequentversterking toelaat dan een soortgelijke lamp met grootere rooster-ruimte, omdat men haar met de roosterspanning verder moet dichtknijpen om het werkpunt in een even groot recht deel der karakteristiek te verleggen.

De praktijk zal moeten leeren, welk lamptype van deze soort nu het meest voldoet aan datgene wat men noodig heeft in bepaalde toestellen en onder bepaalde omstandigheden.

De RENS 1214 komt in hoofdzaak overeen met de RENS 1204, wanneer men slechts een kleine neg. rsp. aanlegt. De gegevens zijn: gloeispanning 4 Volt,

Het apparaat levert behalve de hoofdspanning van 200 Volt een detectorspanning van nominaal 80 Volt en negatieve roosterspanningen van nominaal 20 en 3 Volt. Verder bevat het den gloeistroomtransformator met middenaftakking, die 3 à 4 Ampère kan leveren.

Men kan het dus evenals type VI ook in de R.-E. Bandfilter 3 gebruiken, maar niet in de R.-E. Automaat (waar men beslist een spanning boven 200 Volt noodig heeft).

Overigens denke men niet, dat in een dergelijk toestel de inbouw van het 12 Watt-voedingsapparaat en gebruik eener overeenkomstige eindlamp, nu ook beslist krachtiger geluid zal opleveren. Dat is voor een 3-lampstoestel niet het geval, tenzij men één heel groote antenne heeft, want de genoemde 10 Watt-lampen hebben alle groote voorversterking noodig om vol vermogen af te geven; de ge-

Elfre plaatstroomapparaat Type XII. — Eenige maanden geleden hebben wij het Elfre-plaatstroomapparaat type VI in deze rubriek besproken, dat wij als voedingsapparaat ook hebben verwerkt in de R.-E. Bandfilter 3. Thans zendt de *N.V. Frelat* te Amsterdam ons haar nieuwe type XII van dit apparaat, in geheel dezelfde uitvoering, maar terwijl type VI is vervaardigd om bij een hoogste spanning van 300 Volt ongeveer 9 Watt totaal te kunnen afgeven, levert type XII (met volkomen gelijke afmetingen) bij een hoogste spanning van 200 Volt een

gloeistroom 1.1 Ampère, anodesp. 150—200 V., schermroostersp. 50—75 V., steilheid maximaal 1.2 mA. per V., versterkingsfactor 500, inwendige weerstand (minimum) 400.000 Ohm. Bij verhoogde neg. rsp. wordt opgegeven, dat de steilheid bij — 40 Volt afneemt tot 0.005 mA. per Volt.

Zooals hierboven opgemerkt, vonden wij evenwel praktisch bij 140 Volt anodespanning en 70 Volt schermroosterspanning (gestabiliseerd) een vrij aanmerkelijk kleinere roosterruimte.

Varley volumeregels-potentiometer met koppelstuk. Wij ontvingen van de fa. *Ch. Velthuisen*, den Haag, namens de fa. *Amroh* te Muiden een Varley-potentiometer van 250.000 Ohm. Dit potentiometertype is verkrijgbaar in waarden van 25.000 Ohm (CP139), 50.000 Ohm (CP140) en 250.000 Ohm (CP141), welke alle drie een dissipatie-vermogen hebben van 1.5 Watt, zoodat zij respectievelijk op maximaal 180, 240 en 600 Volt mogen worden aangesloten.

Men kan ze op de gebruikelijke wijze aanwenden voor pickupsterkteregeling, maar ook voor regeling der schermroosterspanning van tetroden (hoogfrequent schermroosterlampen), hetgeen eveneens een methode van sterkteregeling kan zijn, of wel voor sterkteregeling in de antenne, waarvoor dan de laagste waarde gebruikt dient te worden.

Wanneer men twee soorten van sterkteregeling in een toestel gelijktijdig wil toepassen, of gelijktijdig regelbare schermroosterspanningen voor méér dan één tetrode, kan men de Varley-potentiometers met twee of méér op één as plaatsen. Daarvoor dient de „Gagging equipment”, bestaande uit een ebonieten koppelstukje en een metalen grondplaatje, dat de verbinding vormt tusschen de twee, overigens van elkaar geïsoleerd blijvende potentiometers.

Deze weerstanden, welke veelvuldig toepassing kunnen vinden, zijn aangebracht in rond zwart bakelieten huis, volkomen stofvrij en bezitten een soepel werkend, kraakvrij contact.

Hegocondensatoren met vast diëlectricum. — De fa. *W. van Loon* te Amersfoort zond ons eenige diverse typen Hego-condensatoren met pertinax-diëlectricum, in waarden van 75 en 500 $\mu\mu\text{F}$.

De speciale vlakke condensatoren nemen nog géén centimeter diepte achter de frontplaat in. Het andere type (Hartpapier-Drehcondensatoren) is trouwens ook al zeer plat, iets meer dan 1.5 cm.

Een bijzonderheid van het fabrikaat is, dat, blijkbaar ter vermindering van vochtneerslag op het isolatiemateriaal, daaraan een hooggepolijst oppervlak is gegeven. Vochtneerslag is toch de grootste vijand van de goede werking dezer soort condensatoren, althans wanneer men ze

voor afstemming van hoogfrequente kringen wil gebruiken. Daarom is de hooge polijsting van het oppervlak ongetwijfeld van belang.

Al de condensatoren hebben een spiraalveerverbinding met de as.

Prijzen 70 en 85 cts per stuk, zonder knop.

Hego-uitschakelaar met sleutel. — Voor de inschakeling van den stroom voor een toestel maakt Hego een kleinen schakelaar, ons ter beproefing gezonden door de fa. *W. van Loon* te Amersfoort. Het apparaatje bestaat uit een klein strookje isolatiemateriaal, waarop twee bladveeren zijn bevestigd, als van een kleine telefoonklink, terwijl een busje in het midden, dat tevens de moer voor de ééngatsbevestiging draagt, een miniatuur stop doorlaat, met bakelieten knopje, waarmee men door indrukken de twee veeren doorverbindt.

Het doorverbindstopje kan geheel uit het busje teruggetrokken worden, in welk geval het toestel niet door een onbevoegde in werking kan worden gesteld, zoodat de schakelaar tevens als sleutel dient.

De montage moet geschieden in een frontplaat van isolatiemateriaal.

Lewcos afgeschermd verbindingsdraad. — De fa. *Ch. Velthuisen*, den Haag, zond ons enkel- en dubbeladerig verbindingsdraad met gevlochten metalen afscherming uit de fabrieken der London Electric Wire Company and Smiths Ltd. (Lewcos). De vertinde koperkern heeft een diameter van ongeveer 0.95 mm. De isolatie onder de afscherming bestaat uit soepele grijze rubber. Aan de gevlochten metalen afscherming kan gesoldeerd worden, ofschoon men dan natuurlijk wel moet oppassen, niet met een te heete bout de inwendige rubberisolatie te beschadigen.

In verband met vragen, welke ons daarover zijn gedaan, wijzen wij erop, dat in het algemeen zulke afgeschermd leidingen slechts gewenscht zijn voor verbindingen, welke alleen laagfrequente stroomvoeren, aangezien bij aarding van den mantel een capaciteit der leiding tegenover aarde ontstaat, welke voor hoogfrequente leidingen verkeerde gevolgen kan hebben.

Pyrex-invoerisolator klein model. — Over de hooge kwaliteit van Pyrex voor antenne-isolatie bestaat slechts één roep en meer en meer komt men tot de overtuiging, dat het niet alleen voor een zendantenne, maar ook voor een ontvangantenne de moeite en kosten loont om aan de isolatie de noodige zorg te besteden.

Het zwakke punt van de antenne-isolatie is intusschen steeds de invoer. Van Pyrex bestonden daarvoor groote, klokvormige isolatoren, speciaal gedacht

voor zenders van eenig vermogen, zeer goed, maar ook nog al kostbaar. Thans zond de fa. *Ch. Velthuisen*, den Haag, ons een kleiner model ervan ter beproefing, dat voor ontvangantennes en kleine zenders zeer is aan te bevelen.

Twee ongeveer halfbolvormige isolatoren laten een koperen stang met schroefdraad door. De bedoeling is, dat men een gat in den muur slaat (of door het houtwerk of de ruit van een raam), waar de stang doorgaat zonder ergens te raken, waarna één der klokvormige isolatoren, onder tusschenplaatsing van een bijbehorende rubbering buiten tegen den muur wordt geplaatst en de tweede binnen tegen den muur, zoodat bij aandraaien der moeren op de stang, de beide isolatoren op hun plaats worden gehouden en de stang vrijgehouden wordt van de wanden der opening.

De volkomen gladde, bolle Pyrex-oppervlakken vormen hierbij een isolatie, waarop geen vochtlaag vasthoudt, zoodat een werkelijk zeer deugdelijke invoerisolatie ontstaat, ook tijdens nat weer. Vele schijnbaar nukkige onzekerheden in de ontvangst worden erdoor voorkomen.

Twee van dergelijke isolatoren zijn ook voor den zendamateer, die met een dubbeldraadsvoedingslijn werkt, nog een zeer voldoende isolatie.

Prijs f 6.50.

De fa. *A. A. Posthumus* te Baarn zond ons een prijsblad van Baird-televisie toestellen met de mededeeling, dat deze tijdelijk met 25 % in prijs zijn gereduceerd.

Van *C. E. B.* den Haag, ontvingen wij een fraai modern uitgevoerd reclameboekje „Lorenz-Radio” met foto's van de fabrieksgebouwen, montage- en expeditie-zaal, van den te Heilsberg gebouwen zender en diverse der meest up-to-date ontvangtoestellen.

Een vouwbladreclame (folder no. 32) van de *Gooische Radiohandel* te Hilversum vermeldt de verlaagde prijzen van Kuprox-gelijkrichters en Longton-elektrolytische condensatoren, terwijl tevens de Ferranti AF 8 en op M 8 transformatoren en Atlas-smoorspoelen zijn vermeld.

EVEN EEN GRAPJE.

„Zoudt u dezen condensator willen ver-
goeden?" vroeg de klant.

Is die dan defect?

„Hij is lek meneer".

— Ja, wat noemt u lek, heeft u dat ge-
meten?

„Hij is 20 % lek en dat mag toch niet".

— Twintig procent? Hoe bedoelt u
dat?

„Ja, 20 % en in de brochure staat, dat
het maar 10 % plus of min mag zijn".

Blijkbaar had hij iets over de tolerantie
voor de capaciteitswaarde gelezen en nu
maar het dubbele daarvan genomen, om
met zijn klacht goed uit den hoek te
komen.

VERBETERING.

In R.-E. no. 49 is in het artikel over de
R.-E. Automaat onder de bruikbare gelijk-
richtlampen vermeld de Telefunken 1504.
Deze lamp bestaat evenwel niet meer. De
thans daarmee overeenkomende is de
RGN 1054.

Om van plaatsing verzekerd te zijn,
zorge men, dat Vereenigingsberichten
uiterlijk Dinsdagsmiddags in het bezit
der Redactie zijn.

De jaarlijksche contributie voor de
N. V. V. R. bedraagt f 8.—.

De leden ontvangen de organen Radio-
Nieuws (maandblad) en Radio-Expres
(weekblad) gratis.

Aanmelding bij den Secretaris-pen-
ningmeester, den heer B. Slikkerveer,
Obrechtstraat 104, Den Haag. Gironum-
mer 80856.

Lijst der Afdeulings-Secretariaten.

Amsterdam: H. J. J. Bouman, Tilanus-
straat 66 II.

Amersfoort: J. Appel, Heiligenberg-
weg 7.

Delft: L. H. Nijhof, W. de Zwijger-
straat 20.

Dordrecht: H. v. d. Kamp, Groen-
markt 8.

Deventer: Wm. Mees, Nieuwe Markt
14.

Groningen: H. Keuning, Brinklaan 9.

's-Gravenhage: D. Wolbers, Mauve-
straat 57.

Gouda: J. Thybout, Coornhertstr. 21.

Haarlem: J. H. Dikshoorn, Zocher-
straat 56.

Heerlen: J. M. v. d. Ploeg, Dr. Jaeger-
straat 13.

Hilversum: D. G. Boerma, Noorderweg
126.

Leiden: J. B. Havers, Rijnsburger-
weg 69.

Nijmegen: H. Peters, Mr. Francken-
straat 6.

Nunspeet: P. M. Welters, Eibertjespad
L.b. 14.

Rotterdam: A. de Jong, Havenstr. 113a.
Clublokaal Weste Wagenstraat 78, 3e
étage. Clubavond Dinsdag en Vrijdag
8 uur.

Tiel: J. F. A. de Krijger, „Hoecken-
burg", Konijnenwal J. 3.

Utrecht: C. v. d. Wijngaard, Pelikaan-
straat 16.

Veendam: W. van Linge, Beneden
Oosterdiep 9.

Wormerveer: J. Schoonman, Markt-
straat 50.

Afdeeling Den Haag.

Aan de leden is een circulaire verzonden,
betreffende de viering van het 15-
jarig bestaan, op 16 Januari a.s.

De enkele leden, welke tot heden in ge-
breke bleven, hunne contributie over het
lopende jaar te betalen, zijn van de toe-
zending der circulaire uitgesloten.

Nadere inlichtingen worden gaarne ver-
strekt op de bijeenkomst op Zaterdag
19 December a.s.

HET BESTUUR.

Afdeeling Rotterdam.

Dat het bandfilter in het teeken der
belangstelling staat, bleek wel uit de aan-
dacht, waarmede de talrijk aanwezige
leden Vrijdag j.l. de lezing door onzen
Voorzitter den Heer Hebels volgden.

Na even vluchtig het principe der span-
nings- en stroom-resonantie te hebben
besproken, ging spreker over tot de ver-
schillende in gebruik zijnde bandfilter-
typen. Het werd ons bang om het hart,
toen we in het principe-schema al die met
een pijl versierde condensatoren zagen.
Het geleek, zooals een onzer leden op-
merkte, condensatoren in het kwadraat.
Toch, toen de zaak grondig was bespro-
ken en bleek dat tenslotte het aantal te
bedienen knoppen erg meeviel, kon men
bespeuren, dat binnen niet al te langen
tijd de toestellen van vele onzer leden
een bandfilter rijk zullen zijn. Dit is voor
een groot deel te danken aan de vlotte en
buitengewoon duidelijke wijze, waarop de
Heer Hebels ons de zaak uiteen zette. Een
hartelijk applaus was zijn belooning.
Heeren Leden, wie is de eerste die ons zijn
practische resultaten mededeelt?

Tot slot verklaarde ons de heer Vos
enkele karakteristieken over selenium cel-
len, opgenomen door de heeren Stoet en
Harreveld, wel bekend door hun publica-
ties in Radio-Expres. Het was een mooie
aanvulling op hetgeen ons enkele weken

geleden door den heer Derksen werd
verteld.

Onze slotvoorstelling van dit jaar
wordt nu eens niet op een Vrijdag ge-
houden, doch Dinsdag 29 Dec. a.s. Al
onze getrouwen zijn dan natuurlijk aan-
wezig.

A. DE JONG, Secretaris.

Afdeeling Amsterdam.

Clublokaal: Keizersgracht 722, Am-
sterdam. Secr. H. J. J. Bouman, Tilanus-
straat 66 I.

In aansluiting op onze circulaire d.d.
5 December j.l. deelen wij mede, dat de
heer Vos uit Rotterdam door onvoorziene
omstandigheden verhinderd is, zijn lezing
met demonstratie over *Lampvoltmeters* te
houden op *Dinsdag 22 December a.s.*

Deze lezing zal nu plaatsvinden op
Dinsdag 29 December a.s. om 8 uur in
ons clublokaal Keizersgracht 722.

De te houden cursussen van dien avond
komen nu te vervallen en worden gehou-
den op *Dinsdag 22 December 1931* en
wel van 8.15—9.30 uur cursus toestelbouw
onder leiding van den heer H. J. J. Bou-
man en van 9.30—11.00 uur cursus radio-
techniek onder leiding van den heer W.
Broertjes.

HET BESTUUR.

* * *

Dinsdag 8 December hield de heer Ph.
A. J. de Rop zijn aangekondigde lezing
over „Selectiviteit".

Een flink bezette zaal bewees, dat er
nog steeds veel belangstelling bestaat
voor dit vraagstuk. Aangezien de heer de
Rop deze lezing ook reeds voor andere
afdeelingen heeft gehouden, kan ik naar
het verslag hiervan verwijzen.

W. P. MELSE.

Afdeeling Hilversum.

Wij deelen de leden hierbij mede, dat de
heer Strijkers, chef van den radiodienst van
het vliegveld Waalhaven, zijn lezing over
zijn tocht met de PHAGA zal houden op
Maandag 21 Dec. ten 8 uur. Deze lezing
zal gehouden worden in de bovenzaal van
Maison Ilcken aan de 's Gravenlandsche
weg. Wij gelooven niet dat het noodzake-
lijk is, er nog eens extra op te wijzen dat
deze avond, mede door de lichtbeelden
en het filmpje, zeer interessant zal wor-
den. Men leze slechts de verslagen der
afdeelingen die reeds deze lezing hebben
gehad.

Wij hebben voor deze gelegenheid een
grootte zaal gehuurd en hopen dat deze
geheel gevuld mag worden met belang-
stellenden.

Het is een mooie gelegenheid voor hen,
die wel lid der N.V.V.R. zijn, maar zich
nog niet bij de plaatselijke afdeeling heb-
ben aangesloten, om eens met ons werk
kennis te maken. Zij zullen er geen spijt
van hebben.

Ook onze leden wekken wij op, mede-
amateurs uit te noodigen om te komen;

het is een geschikte gelegenheid om nieuwe leden te werven.

Dus op 21 Dec. in grooten getale naar Maison Iicken.

Namens het bestuur,
D. G. BOERMA.

Afd. Utrecht en Omstreken.

Op Donderdag 10 December j.l. hield de heer Ir. H. F. E. H. Kohlbrugge zijn 2de lezing over het onderwerp televisie. Op deze les werden in hoofdzaak de synchronisatie inrichtingen besproken. Spreker wist de meest ingewikkelde problemen der leden zeer duidelijk voor te stellen. Op den volgende cursus van *Donderdag 14 Januari* zal tevens met het toestel van den heer Ir. Kohlbrugge worden gedemonstreerd.

Op *Zaterdagmiddag 19 Dec.* a.s. zal een excursie worden gehouden onder leiding van den heer Ir. J. J. K. Dominicus naar

de *Utr. Radio-Centrale*. De leden worden verzocht, om *half drie* aanwezig te zijn in of voor het gebouw der Centrale in de Menus van Coehoornstraat.

De Secretaris,
CORN. VAN DEN WIJNGAARD.

Afdeeling Leiden.

Het „Eick wat wils” geldt ook in onze afdeeling, en zoo worden er, behalve de 14 daagsche populaire lesavonden in Radiotechniek „De Rop”, of tusschenliggende Maandagavonden clubavonden gehouden, die meer bestemd zijn voor de meer- en vergevorderde radio-amateurs.

Zoo had Maandag 14 Dec. een clubavond plaats in „Oud-Hortuszicht”, waar de heer L. J. P. Frank een lezing hield, met als onderwerp „Eindversterking en wat er mede verband houdt”.

Spreker ving aan met het begrip „karakteristiek” nader uit te werken, daar-

bij den invloed van toepassing van negatieve roosterpassing, door voorbeelden aantoonend. Vervolgens behandelde hij de aanpassing van verschillende luidsprekers, magnetische, electro-dynamische, enz. aan diverse eindlampen.

Na de pauze werden verschillende vragen beantwoord, waarbij de groote belangstelling in het behandelde onderwerp duidelijk naar voren kwam.

Na een korte uiteenzetting van de principiële verschillen tusschen de meest gebruikelijke luidsprekers, maakte de voorzitter zich tot tolk van de talrijke aanwezigen, door den heer Frank hartelijk dank te zeggen voor zijn leerzame causerie.

21 Dec. Clublesavond Radio-techniek „De Rop”.

28 Dec. Luidsprekerdemonstratie in clublokaal „Oud-Hortuszicht”.

J. B. HAVERS, Secr.

KORTEGOLF-EXPRES

VAN DEN AMATEUR EN
WAARIN OPGENOMEN
NEDERLANDSCHE
VOOR INTERNATIONAAL
EN I. A. R. U.

VOOR DEN AMATEUR
MEDEDELINGEN DER
VEREENIGING
RADIO-AMATEURISME
NIEUWS

Contributiebetaling N. V. I. R.

De leden der N. V. I. R. worden uitgenoodigd, hun contributie ad f 250 te voldoen door storting van dit bedrag op de Postgirorekening no. 153054 van den Secretaris-penningmeester der N. V. I. R. te 's-Gravenhage.

Bij hen, die hun contributie niet per giro voldoen, zal daarover worden gedisponeerd met een verhooging van 25 cents voor incassokosten.

Het verkoopbureau.

De leiding van het Verkoopbureau der N. V. I. R. zal binnen korten tijd worden overgenomen door den heer J. L. Thissen te Venlo, Nassaustraat 36.

De jubileum-dag te Amsterdam.

Circa 120 leden hebben Zondag j.l. te Amsterdam het eerste lustrum der N. V. I. R. gevierd.

De zaal van Krasnapolsky was door de zorgen van de afdeeling Noord-Holland feestelijk versierd, terwijl deze afdeeling tevens had gezorgd voor luidspreker-muziek van uitstekende kwaliteit.

De gezellige sfeer, die op een N. V. I. R. samenkomst steeds aanwezig is en die je bij het binnentreden altijd dadelijk inpalmt, ontbrak ook thans weer niet.

Vele handen werden geschud en talrijke avonturen met oude vrienden weer opgerakeld.

Onder de aanwezigen merkten wij op den heer B. Slikkerveer, Secretaris-Pen-

ningmeester der Ned. Ver. voor Radio-telegrafie. Van den heer Aronstein, voorzitter der N.V.V.R. was bericht van verhindering ingekomen.

Na het openingswoord van den voorzitter, waaraan een uitvoerig historisch overzicht werd vastgeknoopt, werd onder luid applaus een prachtige bloemenmand, aangeboden door de N. V. V. R., aan het bestuur overhandigd. Een origineele lauwerkrans, bestaande uit groene bladeren, gegarneerd met vele overleden lampjes, aangeboden door de afdeeling Centrum oogstte groot succes. Verder kwam o.a. een gelukwensch-telegram in van de gebroeders PAoEC te St. Jansteen.

Ir. Lusanet de la Sablonière van de N.V. Philips Radio hield vervolgens een lezing over Schermroosterzendlampen. De heer R. P. Wirix, leider van de Experimenteele Afdeeling der N.V.I.R. wijdde eenige beschouwingen aan het gebruik van droge gelijkrichtcellen voor meetdoel-einden en de heer W. Keeman besprak nieuwe gezichtspunten voor het werken met kristalzenders op de verschillende frequentiebanden.

De lezingen werden met lichtbeelden geïllustreerd, waarvoor door de N.V.V.R. de fraaie epidiascoop welwillend was afgestaan.

Na de lezingen: De verloting.

Niettegenstaande de vele prijzen (er waren er nog enkele bijgekomen!) waren er door de geweldige opkomst nog verschillende ongelukkigen, die helaas onver-

rijkt naar huis moesten, welk aantal onder het diner met één verminderde aanwezigen een H en B draaispoel milliampère meter gedurende de eterij nog verloot werd om dit punt van het programma meer luister bij te zetten.

Het was eveneens onder het diner dat de zestien aanwezige dames allen een prijs, nu eens niet op radiogebied, wisten te bemachtigen.

De eenige, waarmede we diep medelijden moesten hebben gedurende de culinaire experimenten, was de Kapelmeester Jacot, die met onuitputtelijken ijver een ongelooftelijk aantal toepasselijke nummers steeds op het juiste moment wist te lanceren.

Het was reeds Maandag toen we thuis kwamen.

L. L.

RAG-CHEWING.

Aan het gezellige diner ter viering van het eerste lustrum van onze N.V.I.R. heeft zich een debat ontsponnen over de zoo pas gereorganiseerde Rag Chewing Club. Daar dit een zeer ongeschikte plaats en tijd was om deze zaken te behandelen, wil ik hier gaarne mijne meening over deze zoo fel verdedigde nieuwe club uiten. Hiervoor is het nodig, even in het kort de geschiedenis van het amateurisme na te gaan.

In den beginne waren er enkele lieden,

die zich vermaakten met electricische proeven en de meer praktische toepassingen hiervan. Lang voordat er van omroep sprake was, breidde het terrein van deze menschen zich uit tot pogingen tot het ontvangen van die eigenaardige signalen, die door sommige stations en schepen werden uitgezonden. Zoo ontstond dus de noodzaak om Morse te leeren om van zijn technische liefhebberij te kunnen profiteren. Natuurlijk ontstond naderhand de lust om zelf ook signalen uit te zenden en dit bracht mede, dat men zich nog des te beter in Morse moest bekwamen.

Toen later het amateurverkeer zich uitgebreidde, bleek, dat de fouten die vele amateurstations aankleefden in twee categorieën te verdeelen waren:

1e. de apparatuur was min of meer slecht.

2e. de operating practice was verkeerd. Nu kunnen de maatregelen van de N.V.I.R. hiertegen repressief zijn, zooals waarschuwingen van den O.R.S.-dienst tegen beide euvelen of meer educatief, zooals het examenboek, artikelen van de Exp. Afd. tegen de eerste fout en het bekende boekje van Keeman tegen de tweede.

Nu hebben zich buiten de N.V.I.R. eenige amateurs uit verschillende landen verenigd om speciaal de tweede fout te bestrijden door de eigen leden op te voeden tot een betere operating-practice. Voor dit streven kan ik niets anders dan lof hebben; echter voel ik het mijn plicht om te waarschuwen tegen de vorm van deze organisatie. Aan het N.V.I.R. diner sprak de heer Lindeman heel gemopedelijk: „Laat ons nu maar een gezellig kletskransje houden; wij doen niemand kwaad, en zetten alleen maar een genoegelijk naaikransje in elkaar”. Indien dit de bedoeling was van de leiders van de R.C.C., zou ik de beweging niet anders dan loven en alle mogelijke hulp bieden. Echter beschouwen de leiders den band veel nauwer en willen zelf een eigen blad uitgeven. Hierin nu zit het gevaar.

Het is organisatorisch onjuist, dat leden van een nationale vereeniging zich internationaal persoonlijk in een andere vereeniging op het zelfde gebied vereenigen.

De I. A. R. U. heeft dit zeer goed ingezien. Toen zij zich reorganiseerde tot een bond van de verschillende Nationale Vereenigingen en niet meer de leden van deze vereenigingen als persoonlijke leden beschouwde. Ik hoop dat de leiders der R. C. C. dit eveneens zullen inzien en deze vereeniging beperken tot het genoegelijke onderonsje, hetwelke Lindeman bedoelde en waarvan het bestaan zeker tot verheffing van het peil van den amateur kan bijdragen. Laten wij echter niet het doel voorbij schieten en de operating hoofdzaak maken en de techniek nummer twee. Dan verlagen wij ons werk van een wetenschappelijk ama-

teurisme tot dat van iemand die een beroep — in casu dat van marconist — zoo goed mogelijk uit liefhebberij wil uitoefenen.

J. C. SNIJDER VAN WISSENKERKE.

T. M.

* * *

Wij willen hieraan redactioneel nog een enkel woord toevoegen. Ook wij hebben ragchewing beschouwd als een op zichzelf nuttige en lovenswaardige uiting van amateur-activiteit en wij erkennen ten volle de waarde van amateurs, die in staat zijn, het radioverkeer in practijkt tempo te voeren. Immers zonder dergelijke krachten zouden proeven als verleden jaar gedaan, met het vliegtuig PHAGA, niet mogelijk geweest zijn.

Om deze redenen hebben wij de voorstanders van rag-chewing in deze kolommen dan ook gaarne het woord verleend.

Indien dit nu echter weer moet leiden tot de vorming van een geheel aparte vereeniging van leden, die de organisatie der N. V. I. R. enkel willen gebruiken om medeleden min of meer uit het algemeene verband in hun engeren kring te brengen en de gedachtenwisseling door een afzonderlijk orgaan ook tot kleineren kring te beperken, dan kan het gevolg niet anders zijn dan scheuring en verzwakking van het amateurisme.

Het woord van waarschuwing daartegen van onzen T. M. onderschrijven we geheel.

Wij gelooven gaarne, dat het niet de vooropgezette bedoeling der ragchewers is om het nationale amateurverband te verbreken, maar zij beginnen al vast met hun activiteit aan het algemeene orgaan te onttrekken en den schijn van hun licht tot eigen kring te beperken. Wij zullen niet oordeelen over hun streven, maar kunnen aan deze daden toch geen steun verleen.

TRILLINGSOPWEKKING DOOR EEN KRISTAL ZONDER LAMP.

In de Funk vinden wij een verkorte beschrijving van het Duitsche octrooischrift 529195, dat een methode aangeeft om door een kwartskristal hoogfrequente trillingen te laten opwekken zonder gebruik eener lamp.

Als men n.l. het kristal parallel schakelt aan den condensator van een trillingskring, welke in resonantie is gebracht met de kristalfrequentie, en daarna de top-electrode van het kristal in mechanische trilling brengt, bijv. met een zoemer- of belwerk, zullen deze mechanische stootjes in laagfrequent rythme telkens aanleiding geven tot een hoogfrequent uittrillen van het kristal in zijn eigen trillingstijd, zoodat gedempte hoogfrequente trillingen ontstaan.

Door geschikte keuze van de frequentie der mechanische stootjes kan men verkrijgen, dat de gedempte golftreinen, welke ontstaan, zoo op elkaar volgen, dat die gedempte golftreinen tezamen een bijna ongedempt trillingsverschijnsel vormen.

In plaats van mechanische stootjes te geven in een of ander laagfrequent rythme, kan men ook, bijv. via een condensator en een zoemercontact, electricische spanningsstootjes toevoeren aan het kristal en daarmee het zelfde effect bereiken.

Aanvulling No. III op de lijst van houders van amateur zendmachtigingen.

PAoAM, G. H. van Vliet, Ridderstraat 40a, Rotterdam.

PAoJQ, A. H. A. Rawie, Soetendaalscheplein 11b, Rotterdam.

PAoRST, J. H. Reidt, Buys Ballotstraat 38, Utrecht.

PAoVI, P. Visser, Hudsonstraat 34 II, Amsterdam (W.).

PAoWSM, J. C. Snijder van Wissenkerke, Koningin Wilhelminalaan 333, Voorburg Z.-H.

PAoYM, H. H. Bokel, Soestdijkschede 12, 's-Gravenhage.

Afd. Rotterdam N. V. I. R.

Op Donderdag 26 Nov. werd door den heer A. van Scherpenzeel een lezing met demonstratie gehouden over „Automatische alarm-ontvangst.

Aan de hand van eenige schema's wist de spreker ons een duidelijk inzicht te geven in de werking dezer toestellen. Bij beproeving met den controlezoemer bleek ons de groote nauwkeurigheid, waarmede deze alarm-ontvanger werkte. Het geheel was een interessante avond. Rest ons nog, aan de maatschappij „Radio Holland" onzen dank te betuigen voor het beschikbaar stellen dezer toestellen.

Duplex telefonie op 5 meter.

Op Woensdag 9 Dec. werd door PAoWX en PAoGG op onzen clubavond duplex telefonie gedemonstreerd. In het clublokaal werd gebruikt een zender volgens push-pull schakeling en een ontvanger van het super-regenerative type, beiden beschreven in „Radio Express" van eenige maanden terug. Het tegenstation gebruikte een zelfden ontvanger, doch de zender was een normale TPTG, waarbij alleen geen gebruik werd gemaakt van een afstemcond. in den roosterkring. Rôoster- en plaatspoel beide 2 windingen koperbuis. Deze zender wordt ook gebruikt als eindtrap op 10, 20, 40 en 80 meter.

Aan beide zijden werd op luidspreker ontvangen. De gebruikte energie was resp. \pm 25 en 18 watts. Als antenne werd gebruik gemaakt van een 40 m zendantenne, terwijl antenne-stroom werd gemeten met een oude A410 (hi).

PROGRAMMA-BIJBLAD

WEEK VAN '20—26 DECEMBER 1931

Ten einde het belangrijkste uit de programma's van een groot aantal buitenlandse stations te kunnen opnemen, worden van de buitenlandse programma's op werkdagen alleen de uitzendingen na ± 5 uur 's avonds vermeld.

HILVERSUM. 298,6 M. (1006 k. P.)

Zondag 20 December.

- 8.15 V.A.R.A. Gymnastiekles.
8.30 Esperanto-cursus.
8.55 Voetbalnieuws.
9.00 Tuinbouwhalfuurtje.
9.25 V.A.R.A.-Varia.
9.30 Concert V.A.R.A.-strijkorkest o.l.v. H. de Groot.
10.10 Voordracht door Martien Beversluis.
10.30 Concert onder auspiciën van de Nederl. Ver. voor Hedendaagsche Muziek m.m.v. Solisten. Russisch programma.
11.10 Toespraak G. J. Zwertbroek.
11.30—12.00 Vervolg concert.
12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
12.01—1.00 Het Omroep-Orkest o.l.v. Nico Treep. 1. Ouv. „De Kalief van Bagdad”, Boeldieu. 2. a. Minuetto, Bolzoni; b. Douce rencontre, gavotte, Gabriel-Marie. 3. Valse des brunes, Ganne. 4. Fant. „Faust”, Gounod. 5. Ouv. „Maritana”, Wallace. 6. Walspotp., Robrecht.
1.00—1.30 „Film en Filmkunst”. L. J. Jordaan: „Vrede en Film”.
1.30—2.00 Omroep-Orkest: 7. Stars and stripes, marsch, Sousa. 8. Offenbachiana, potp., Conradi. 9. Berceuse de Jocelyn, Godard. 10. Ouv. „Die lustigen Weiber von Windsor”, Nicolai.
2.00—2.30 Boekenhalfuur. Urbain v. d. Voorde: „Rusbroeck”.
2.30—2.45 Gramofoonmuziek.
2.45—4.15 Radio-Tooneel. Studio-opvoering v. „Scrooge en Marley” („A Christmas Carol”) van Charles Dickens, bew. door Ed. Verman. Regie: Kommer Kleijn.
4.15—5.00 Gramofoonmuziek. Sportuitslagen van Vaz Dias.
5.00 V.A.R.A. Kinderuur.
6.00 Radio Volks Universiteit.
6.30 Wijdingsuur vanuit de Studio m.m.v. Jo Juda (viool).
7.30 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
7.30—10.30 Uitzending uit het Concertgeb., Amsterdam. „Hohe Messe” (in b kl. t.) van Joh. Seb. Bach. Het Toonkunstkoor, afd. Amsterdam. Jo Vincent (sopraan), Louis van Tulder (tenor), Suze Luger (alt), Willem Ravelli (bas). Het Concertgebouw-Orkest. Dirigent: Dr. W. Mengelberg.
10.30—10.45 Gramofoonmuziek.
10.45—12.00 Kovacs Lajos en zijn orkest. (Refrein-zang: Bob Scholte). Programma: 1. Kamerad, wir sind die Jugend!, Marschlied, Stolz-Döstal. 2. Wiener Blut, Wals, Joh. Strauss. 3. a. Warum lächelst du, Mona Lisa?, Foxtrot, Stolz; b. Marie, Marie!, Foxtrot, Roland. 4. Keep smiling, Löhr. 5. a. Mein Herz ist ein Salon für schöne Frauen, Tango, May; b. Ich steh'um Acht an der Laterne, Tango, Reisfeld. 6. Aufzug

der Waldgeister, Hartenhauer. 7. a. Out of nowhere, Foxtrot, Green; b. When I take my sugar to tea, Foxtrot, Fain & Norman. 8. Drigonesque, Paraphrase, Katzman. 9. a. Kind, Dein Mund ist Musik!, Wals, Holländer; b. Pretty Kitty, Kelly, Wals, Gilbert. 10. Foxtrot-potpourri uit „Die lustige Witwe”, Robrecht. 11. Ruth, tanze heut' mit mir kubanisch, Rumba, Meisel. 12. Schön ist das Leben, Marsch, Heymann. 13. Goeden nacht en wel te rusten, Cremer.

12.00 Sluiting.

Maandag 21 December.

- 8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
8.01—10.00 Gramofoonmuziek.
10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
10.01—10.15 Morgenwijding.
10.15—10.30 Gramofoonmuziek.
10.30—11.00 Mej. M. Hillebrand: „Hoe kunnen wij onze Kersttafel versieren?”
11.00—12.00 Orgelconcert door Piet van Egmond Jr. Sytske Bolten, zang. Programma: 1. Preludium en fuga, G. gr. t., Bach. Orgel. 2. a. Buszund Reu, Bach; b. Gott ist mein Hirte, Dvorak; c. Caro mio ben, Giordani; d. Aller-seelen, Lassen. Zang en orgel. 3. Passacaglia, koraal en fuga over gezang 17, De Wolf. Orgel. 4. a. Arosio: Dank sei Dir Herr, Händel; b. Paysage triste, Hahn; c. Traum durch die Dämmerung, Rich. Strauss; d. Mondnacht, Brahms. Zang en orgel. 5. Improvisatie, Van Egmond. Orgel.
12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
12.01—2.00 Lunchmuziek door trio, bestaande uit: Harry S. Polah (viool), Jo Knümann (piano), J. Samehtini (cello). Programma: 1. Zweedsche schetsen, Torsten Petre. 2. a. A dame jolie, Codini; b. Le plus joli rêve, Arezza. 3. Munch'ner Kindl, Wals, Komzak. 4. Kol Nidrei, Bruch. Cello-solo. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 5. a. La Serenata, Tosti; b. Crescendo, Larson. 6. Gedeelten uit „La Traviata”, Verdi. 7. a. Du bist der Tangokönig, Hünemeyer; b. Nolly mein Liebling...; Pola-Enrik. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 8. Improvisatie over „Am stillen Herd” uit „Die Meistersinger”, Wagner-Bendel. 9. Schäferfantz, Fetras. 10. „Fortissimo”, Potpourri, Kalman-Feigel.
2.00—2.30 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.
2.30—3.00 Gramofoonmuziek.
3.00—3.30 Mevr. R. Lotgering-Hillebrand: „Recepten voor de Kersttafel”.
3.30—4.30 Uitzending uit Café-Restaurant „Central”, Den Haag. Willy Honsbeek en zijn orkest. Programma: 1. Les Vileurs, Wals, Waldteufel. 2. Gedeelte uit „Madame Butterfly”, Puccini. 3. a. Scène de Valse, Helmund; b. Hüte dich, Rich; c. Marechiaro, Tosti; d. Walthers Preislied, Wagner. 4. Parade d'amour, Friml.
4.30—5.30 Kinderuur door A. D. Hildebrand. Programma: 1. Beatrice Willing vertelt een Kerstverhaal. 2. „Kees doet eindexamen” en „De Grootte Fui” (voor de groteren). 3. Beatrice Willing vertelt een Nieuwjaarsverhaal.
5.30—6.30 Kovacs Lajos en zijn orkest: (Refrein-zang: Bob Scholte). Programma: 1. In Hamburg auf St. Pauli, Marschlied, Benatzky. 2. Orpheus-Paraphrase, Briegel. 3. a. Time alone will tell, Foxtrot, Gottler & Nicholls; b. I can't do without you, Foxtrot, Leslie & Farrar. 4. Tout Paris, Wals, Waldteufel. 5. Fünf-Uhr-Tee bei Robert Stolz, Potpourri, Stolz. 6. Saxology, Edwards. 7. a. Wenn die Sterne am Himmel steh'n, Tango, Joachim & Reisfeld; b. Mein schönes Vis-à-Vis, Tango, Lossas. 8. Mein Bulli bellt... Foxtrot, Reisfeld. 9. Einmal am Rhein!, Wals, Ostermann. 10. Komm' mein Schatz...;

Marschlied, Guttman & Salter.

- 6.30—7.00 Gramofoonmuziek.
7.00—7.30 A.V.R.O.-Boekenhalfuur. Dr. P. H. Ritter Jr.: „David Drenth”, van Elizabeth Zernicke.
7.30—7.40 Gramofoonmuziek.
7.40—8.00 Mr. J. E. Hillesum: (Dir. Ver. „Beurs voor den Diamanthatel”). „De Diamantnijverheid”.
8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
8.01—11.00 Avondconcert. Inger Raaslöf, zang. De Terek-Kozakken o.l.v. P. Svetlanoff. Anita Jacobi, zang. Het Omroep-Orkest o.l.v. Nico Treep. Programma. Orkest: 1. Paraphrase over een Hollandsch Soldatenliedje, Terego. 2. Hollandsche boerendansen, Siep. 3. De Deensche zangeres Inger Raaslöf: (Aan den vleugel: Egbert Veen). a. Fuglen sang paa Kviste, Weyse; b. Natten er saa stille, Weyse. c. Jeg baerer med Smil min Byrde, Nielsen; d. Skön Vaaren, Heise; e. Genboens Vise, Lange-Müller. Orkest: 4. Noorsche Rhapsodie, Svendsen. Inger Raaslöf: 5. a. Folkvisa, Merikanto; b. Dottern sade, Steenhammer; c. Lutad mot grdet, Steenhammer; d. Med en Primulaveris, Grieg. Orkest: 6. Russische Potpourri, Bernards.
 \pm 9.00 Terek-Kozakken: 7. a. Serenade, Gartetel; b. Bandura, Davidofski; c. La Bourasque, arr. Svetlanoff. Solist: P. Scetlanoff. d. Twee militaire liedjes, arr. Svetlanoff; e. Le printemps, Schotmof; f. Le chant des Tcherkesses, Tsjerepnien; g. Duschetschka, Devitza, Tsjerepnien. Orkest: 8. Einschweizerisches Tanz- und Ländlerpotpourri, Naef. Anita Jacobi zingt Zwitsersche en Tirolsche liedjes: (Aan den vleugel: Egbert Veen). 9. a. Ich bin ein Schweizer Mädchen, Volkslied; b. Grindelwaldner, Lied, Kreuger; c. Abschied von der Heimat, Huber; d. Schweizer Ecologie, Eckert; e. Vise Ati, Oud Zwitsersch volkslied. Orkest: 10. Steyerische Tänze, Lanner. Anita Jacobi: 11. a. Der Kleeplatz; b. Der Wasserfall; c. Auf der Alen, da gib'ts koa Sünd. Tirolsche Liedjes. Orkest: 12. Tyroler Holz-häcker Buab'n, Marsch, Wagner.
10.05—10.15 Nieuwsberichten van Vaz Dias.
10.15—11.00 Populair Programma door het Omroep-Orkest. Programma: 1. Ouverture „La muette de Portici”, Auber. 2. Pomone, Waldteufel. 3. American Patrol, Meacham. 4. Potpourri „Das Schwarzwaldmädel”, Jessel. 5. Hoch Heidecksburg, marsch, Herzer.
11.00—12.00 Gramofoonmuziek.
12.00 Sluiting.
- Dinsdag 22 December.
- 8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
8.01—10.00 Gramofoonmuziek.
10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
10.01—10.15 Morgenwijding.
10.15—10.30 Gramofoonmuziek.
10.30—11.00 Piano-recital door Egbert Veen. Programma: 1. Sonate Op. 10, D. gr. t., Beethoven. 2. Rondo capriccioso, Mendelssohn.
11.00—11.30 Mevr. E. W. Wijnandts Franken-Dijserinck: „Wat ik zag en hoorde in Parijs — Jeugd- en Vredeswerk van het Roode Kruis”.
11.30—12.00 Gramofoonmuziek.
12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
12.01—2.00 Lunchmuziek door trio, bestaande uit: Harry S. Polah (viool), Jo Knümann (piano), J. Samehtini (cello). Programma: 1. Ouverture „De Kalief van Bagdad”, Boieldieu. 2. a. Si mes vers avaient des ailes, Hahn; b. Rokoko-Liebeslied, Meyer-Helmund. 3. Walsen-Potpourri, Fetras. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 4. a. Russisch, Moszkowki; b. Mennet, Moszkowki; c. Chanson populaire, Moszkowki; d. Valse mignonne, Moszkowki. 5. Gedeelten uit „La Bohème”, Puccini. 6. a. Aubade, Caludi; b.

Gavotte, Gossec-Burmester. Viool-soli. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 7. a. Kann nicht küssen ohne Liebe, Wals, Abraham; b. Ich weiss ein kleines Café, Tango, Kaper. 8. Chanson bohémienne, Boldi. 9. Gedeelten uit „Ein Walzertraum“, Strauss.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.00 Gramofoonmuziek.

3.00—4.30 Kamermuziek. G. Stotijn-Molenaar (zang), Ellen Stotijn (harp en piano), S. Rodriguez (viool), Jaap Stotijn (hobo en piano). Programma: 1. Sonate, Loeillet. a. Grave-poco largo; b. Adagio, andante; c. Allegro. Viool, hobo en piano. 2. Aria uit „Il re pastore“, Mozart. Sopraan, viool en piano. 3. Sonatine, Nadermann. a. Allegro moderato; b. Allegro maestoso; c. Tempo d minuetto. Harp. 4. a. Melodie, Gluck-Kreisler; b. Chanson Louis XIII et Pavane, Couperin-Kreisler. Viool en piano. 5. a. Die Prinzessin, Grieg; b. Ein Schwan, Grieg; c. Solvejgs Lied, Grieg. Sopraan en harp. 6. a. Pastorale, Saint-Saëns. Hobo en piano. 7. Notturmo, Röntgen. Sopraan, hobo en piano. 8. Improvisation (Nigun), Bloch. Viool en piano. 9. Aria: „Ruhet hier, matte Sine“, uit „Hochzeits-Kantate“: „O, holder Tag, erwünschte Zeit“. Sopraan, viool, hobo d'amour en piano.

4.30—5.00 Radio-Kinder-Koorzang o.l.v. Jacob Hamel. 1. Inleiding. 2. Gelukkig niet te laat, v. Praag. 3. Mientje's spoorreis, v. d. Bijl. 4. Microfoondebutantjes.

5.00—5.30 Gramofoonmuziek.

5.30—6.30 Kovacs Lajos en zijn orkest: (Refreinzang: Bob Scholten.) Programma: 1. Tra-ra, jetzt kommt die Marschmusik, Marschlied, Heymann. 2. Sechs Walzer im Zweiviertel-Takt, Slowfox-Potpourri, Robrecht. 3. a. Makin' wicky-wacky down in Waikiki, Foxtrot, Hoffman en Lane; b. Thinking of you, dear, Foxtrot, Einhorn & Bronson. 4. Rubinesque, Paraphrase, Katzman. 5. a. Ich hab' Dich einmal geküsst, Tango, Hajos; b. In Santa Lucia, Tango, Stransky. 6. Wine, women and song, Wals, Jos. Strauss. 7. a. Tirili! Tirila! Meine Braut ist wieder da! Foxtrot, Gilbert; b. O Dorothee, wenn ich dich seh'... Slowfox, Stolz. 8. a. Ich hab' ein Herz, das nach Liebe sich sehnt, Wals, May; b. Das ist mein Wien!, Wals, Granichstaedten. 9. a. In deinen Augen liegt das Herz von Wien!, Foxtrot, Stolz; b. Ob Du hier bist, ob Du da bist... Foxtrot, Kollo. 10. Espana cani, Pase-doble, Marquina.

6.30—7.00 Achtste halfru van de R.V.U.

7.00—7.30 Cyclus „Moderne Fransche Kamermuziek“ o.l.v. Casper Höweler. V. Henk van Wezel (cello) en Julius Hijman (piano) spelen: Cellosonate (1915) van Debussy. a. Prologue; b. Serenade; c. Finale.

7.30—8.00 Prof. Ir. D. Dresden: „Mechaniasie en Welvaart“.

8.00 Tijden A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.45 Het Omroep-Orkest o.l.v. N. Treep. Programma: 1. Unter dem Doppeladler, Marsch, Wagner. 2. Mikado-Walzer, Komzak. 3. A perfect day, Jacobs-Bond. 4. Slavische Rhapsodie, Friedemann. 5. Gedeelten uit „Cavallerie Rusticana“, Mascagni. 6. Bella Vista, Marsch, Morena.

8.45—9.00 Zuid-Afrikaansche Gramofoonplaten.

9.00—9.30 Omroep-Orkest: 7. Schatzwalzer, Strauss. 8. a. Chanson d'amour, Caludi; b. Dörnroschens Brautfahrt, Rhode. 9. Rendez-vous bei Léhar, Potpourri, Rruby.

9.30—9.45 Alex. de Haas met een praatje en een liedje.

9.45—10.00 Omroep-Orkest: 10. Parade im Märchenwald, Noack. 11. La Barcarolle, Wals, Offenbach-Fetras. 12. Gänsemarsch, Helmburgh-Holmkes.

10.00—10.15 Nieuwsberichten van Vaz Dias.

10.15—11.00 Omroep-Orkest: Hurra! Die Musik kommt! Marsch-Revue, Zimmer. Alex. de Haas. Omroep-Orkest: Potpourri „Gräfin Mariza“, Kalman. Hoch Heidecksburg, Marsch, Herzer.

11.00—12.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Woensdag 23 December.

6.45—7.00 en 7.30—7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles.

8.00 Gramofoonpl.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. Is. Eyl, Kees Bakker (voordracht) en Gramofoonplaten.

12.00 Concert Amsterd. Solistenkwintet o.l.v. Loe Cohen.

1.45 Pauze.

2.15 Keukenpraatje.

3.00 Gramofoonpl.

3.30 Kindertooneel.

4.20 Muziek u. d. Speeldoos van Oome Keesje.

4.30 Vraaghalfuurtje.

5.30 Concert V.A.R.A.-septet o.l.v. v. Is. Eyl en Gramofoonpl.

6.45 Causerie over het Kapitalisme.

7.05 Vrijden concert.

8.00 Vrijdenkers Radio Omroep.

9.00 „De nacht voor de terechtstelling, drama in 9 tafereelen van A. Wolfenstein. Het Groot Volkstooneel o.l.v. H. Bouber en B. Groeneveld. 10.15 Concert V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot. O.a. Bacchanale uit „Samson en Dalila“, St. Saëns en Polonaise uit „Eugen Onegin“, Tsjaikowsky.

11.00 Vaz Dias.

11.10 Vervolg concert. O.a. Ouvert. „Martha“, Flotow en Potp. „De vogelkoopman“, Zeller.

Donderdag 24 December.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—10.00 Gramofoonmuziek.

10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

10.01—10.15 Morgenwijding.

10.15—10.30 Gramofoonmuziek.

10.30—11.30 Orgelconcert door Pierre Palla, op het Aeolian-Pijporgel van de N.V. Bender's Piano- en Orgelhandel, Amsterdam. Solist: John Helden, viool. Programma: 1. Offertoire sur des noëls, Boëllman. Orgel. 2. Sonate, g kl. t., Händel. Viool en orgel. 3. Toccata, a kl. t., Palla. Orgel. 4. Andante uit het Vioolconcert, Wieniawski. Viool en orgel. 5. Noces de diamant, Rques. Orgel. 6. a. Nocturne, Sibelius; b. Pale moon, Logan-Kreisler; c. Variaties over een thema van Corelli, Tartini-Kreisler. Viool en orgel. 7. Sortie solennelle, Callarts. Orgel.

11.30—12.00 Kommer Kleijn leest: „Joseph“. Een verhaal voor jongeren en ouderen van C. M. van Hille-Gaerthé.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.00—2.00 Het Omroep-Orkest o.l.v. N. Treep. Programma: 1. Ouverture „La Princesse Jaune“, Saint-Saëns. 2. Gedeelten uit de opera „Samson et Dalila“, Saint-Saëns. 3. Wals voor Strijkorkest, Tsjaikofski. 4. Mazurka russe, Glinka. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Orkest: 5. Fragmenten uit de werken van Bizet, Urbach. 6. An der schönen blauen Donau, wals, Joh. Strauss. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Orkest: 7. Im Rosengarten Mendelssohns, Urbach. 8. Das Blumenmädél, Siede. 9. Melodie, Rubinstein. 10. Stormgalop, Komzak.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—4.00 Middagmuziek door het trio, bestaande uit: Harry S. Polah (viool), Jo Knümann (piano), J. Samehtini (cello). 1. Wanderer-Suite, Knümann. a. In einen kühlen Grunde; b. Hinaus in die Ferne; c. Wenn ich frage; d. Das Wandern ist des Müllers Lust. 2. Die Romantiker, Wals, Lanner. 3. Plaisir d'amour, Martini. 4. a. Etude, As gr. t., Chopin; b. Wals, Ges gr. t., Chopin. Piano-soli. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Trio: 5. a. Canzonetta, Schütt; b. Intermezzo, Schütt; c. Cantique d'amour, Schütt. 6. Gedeelten uit „Martha“, v. Flotow. 7. a. Blume von Hawaii, Slowfox, Abraham; b. Pobre Milonguero, Tango, Fogelmann. 8. Flirtation, Steck.

4.00—5.00 Ziekenuur door Mevr. Antoinette van Dijk. Uitzending uit het Diaconessehuis, Rotterdam. Met medewerking van het Zuster-Koor, o.l.v. Mevr. M. C. Grimberg. 1. Kerstlied, Vondel, (voor te dragen door Ant. v. Dijk). 2. Zang van het Zuster-Koor. a. Stille nacht; b.

Uit de hooge Hemelen; c. O, verblijdende. 3. O Kerstnacht, schooner dan de dagen, Vondel (voor te dragen door Ant. v. Dijk). 4. Zang van het Zuster-Koor. a. Nu syt wellcome; b. De Engelen en de Herders. 5. De Heilige nacht (Kerstverhaal van Selma Lagerlöf). 6. Zang van het Zuster-Koor. Kerstlied, Cuypers. 7. De Stal Adama van Scheltema. 8. Zang van het Zuster-Koor. Kinderlijke Liedekens. a. Klink klokje! b. Ligt buiten, Flipse; c. O, ziet toch wat prachtige boom. 9. Slotwoord: Als de klokken luiden.

5.00—5.30 Gramofoonmuziek.

5.30—7.00 Kovacs Lajos en zijn orkest. (Refreinzang: Bob Scholten.) Programma: 1. Pontenero, Paso-doble, Heymann. 2. Old favorites, Paraphrase, Briegel. 3. a. Beyond the blue horizon, Foxtrot, Whiting; b. Bubbling over with love, Foxtrot, Russell en Ager. 4. Quick-Silver, Pianosolo, Caphat. 5. a. Mädelchen, Mädelchen, Mädel; vom Schwarzwald, Wals, David; b. Die Musik und der Tanz und die Nacht, Wals, Stransky. 6. Fünf-Uhr-Tee bei Robert Stolz, Potpourri, Stolz. Intermezzo: Gramofoonmuziek. Kovacs Lajos: 7. a. Hatschi, Hatschi, Foxtrot, May; b. Unter vier Augen... Slow-fox, Stolz. 8. Menelaus auf Wochenend, Foxtrot-potpourri, Ralph. 9. a. Versuch's doch mal mit mir, Tango, Meisel; b. Adolar... Tango, Reich. 10. Twee Rumba's: a. Die ganze Welt tanzt Rumba, Davids; b. Kennst Du die Melodie, Paolo. 11. Eins, zwei, drei, die ganze Kompagnie, Marsch, Reisfeld en Marbot.

7.00—7.20 H. Hollander: Sportpraatje.

7.20—7.30 Gramofoonmuziek.

7.30—8.00 „Schola Cantorum“ o.l.v. Hubert Cuypers. Oud-Nederlandsche Kerstzangen voor Knapenkoor: 1. Het was een maghet. 2. 't Wijn in den nacht. 3. Herders, Hij is geboren. 4. Ons genaket die Avondstar. Oud-Duitsche Kerstzangen voor Mannenkoor. 5. Adeste fideles. 6. Es ist ein Ros' entsprungen. 7. Zu Bethlehem geboren.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.30 Het Concertgebouw-Kamerorkest o.l.v. Albert van Raalte. 1. Symphonie No. 28, C gr. t., K.V. No. 200, Mozart.

8.30—9.00 „Schola Cantorum“: 8. Les rosmages. 9. Noël pastoral, bew. Gevaerts. Gem. Koor. 10. Le paradis terrestre. 11. O journée désirée. Vier damesstemmen. 12. Noël nouvelet. 13. Il est né. 14. Quittez, pasteurs. Soli en Koor. 15. Transeamus, Oud-Deensch Kerstlied voor Koor.

9.00—9.45 Concertgebouw-Kamerorkest: 2. Serenade No. 7 (Haffner-Serenade), K.V. No. 250, Mozart. Viool-solo: Ferd. Helmann.

9.45—10.15 Kerstklokken, ter inleiding van het Kerstfeest. Bepeling van het carillon in den toren der Kathedrale Basiliek van St. Jan, 's Hertogenbosch, door Toon van Balkom. 1. Fantasie over „O Sanctissima“. 2. a. Herders, hoe ontwaakt gij niet; b. Er is een roos ontsprongen, Praetorius. 3. Ziet, Hij komt. Zegekoor uit „Judas Maccabäus“, Händel. 4. a. Te Bethlehem is geboren; b. Daar ruischt langs de wolken, Bishop; c. Nu syt wellicome. 5. Fantasie over het Kerstlied „Stille nacht, heilige Nacht“.

10.15—10.30 Nieuwsberichten van Vaz Dias.

10.30—12.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Vrijdag 25 December.

7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles.

8.00 Gramofoonpl.

8.15 Toespraak door G. J. Zwertbroek.

8.30 Kerstcantate van V. Lübeck. Zanggroep „De Wielewaal“ o.l.v. P. Tiggers.

9.00 Voordracht door Janny van Oogen.

9.20 Concert vanuit het Concertgebouw, Joh. Jong (orgel) en Ferd. Helmann (viool).

10.00 V.P.R.O. Kerkdienst vanuit de Religiëuse Kring te Aerdenhout.

12.00—2.00 Concert. Hélène Cals (sopraan), Louis van Tulder (tenor), Herman Leijdensdorff (viool), Jan Nieland (orgel). Het Omroep-Orkest o.l.v. Nico Treep. 1. Fuga, a kl. t., Bach. 2. Elegie, Busch. Strijkorkest. 3. a. Echo-aria uit het Weihnachtsoratorium, Bach; b. Er wei-

det seine Herde, uit „Der Messias”, Händel. Sopraan en orgel. 4. Canzone, voor strijkorkest, Vranken. 5. Twee aria's uit het Weihnachtsoratorium, Bach. 6. Sonate, g kl. t., Borghi.) Viool en orgel. 7. Adagietto uit l'Arlésienne-suite, Bizet. Orkest. 8. a. Noël, Holmes; b. Petites litanies de Jésus, Grovlez; c. Non credo, Widor; d. Cantique de Noël, Adam. 9. a. Sonate, A gr. t., Vivaldi; b. Marsch uit „Die Wahl des Heracles”, Händel-Flesch. Viool en orgel. 10. Aufforderung zum Tanz, Weber. Orkest. 11. a. Maria auf dem Berge, Kienzl; b. Simeon; c. Wiegenlied der Hirten, Cornelius; d. Kerstliedje, Nieland. Sopraan en orgel. 12. Fantasie over Kerstliederen, Van 't Kruijs.

2.00 V.A.R.A. Kerstvergadering der S.D.A.P. in het Concertgebouw. Spreker Ir. J. W. Alberda. M.m.v. „De Stem des Volks” o.l.v. A. Krelage. Joh. Jong (orgel).

3.20 Concert V.A.R.A. orkest o.l.v. H. de Groot.

4.00 Vervolg Kerstvergadering.

4.45 Gramofoonpl.

5.00 Kerstvertelling door W. v. Cappellen.

5.30 Vervolg orkestconcert.

6.15 Richard Germer (luitzanger).

6.30 „Het krekeltje achter den haard”, Kerstvertelling van Ch. Dickens (Het Grootte Volkstooneel).

7.45—8.00 Vervolg Optreden Richard Germer (luitzanger).

8.00 V.P.R.O. Concert. J. v. Repelaer van Driel (alt), A. v. d. Horst (orgel) en N. v. d. Stad (cello).

8.30 Voorlezen door Dr. K. F. Sparnaay.

8.50 Vervolg concert. O.a. Lieder van Hugo Wolf en Werken voor orgel van J. S. Bach.

11.00—12.00 V.A.R.A. Populair concert door het V.A.R.A.-orkest o.l.v. Hugo de Groot.

Zaterdag 26 December.

7.45 V.A.R.A. Gymnastiekles.

8.00 Gramofoonpl.

9.00 Voordracht door Minny Erfmann.

9.15 Vocaal concert. Vrouwenkoortje „Vox Jubilans” o.l.v. Fr. Uyttenboogaard. Piano: Marie Oldenburger.

9.30 Voordracht door Minny Erfmann.

9.45—10.00 Vervolg vocaal concert.

10.30 V.P.R.O. Kerkdienst uit de Remonstr. Kerk te Amsterdam.

12.00 V.A.R.A. Concert Haagsch Toonkunstenaarsorkest o.l.v. Henri Zeldenrust.

12.45 „Een moderne dienstbode” van R. Elton. O.l.v. W. v. Cappellen.

1.05 Vervolg concert.

2.00—2.30 Gramofoonmuziek.

2.30—4.00 „Boebi's Kerstdroom”, een Kerstspel van Gustav Falke. Muziek van Humperdinck. Holl. bewerking: Louis Schmidt. Medewerkenden: De Moeder, Mevr. E. de Vries-Kellersmann. Boebi, een kinderstem. Mr. Gotthold, klokkengieter, Emile Kellenaers. De Kerstengel, Mevr. E. de Vries-Kellersmann. De drie Koningen, drie herders, Joh. Lammen, Willem Schansman en Jaap Stroomenbergh. Kinderkoor van de Ver. „Zanglust”, A Cappella-Koor „Crescendo”, o.l.v. Willem Hespe. Het geheel o.l.v. Louis Schmidt.

4.00 V.A.R.A. Voor de Kinderen. „Hallo hier Kerstland” o.l.v. W. v. Cappellen.

5.00 Kerst-Kamermuziek door leden van de Holl. Kamermuziek-Vereen.

5.30 Midwinterhoornblazen bij Denekamp.

5.45 Concert door het „Helden-kwintet”.

6.15 Literair halfuurtje door A. M. de Jong.

6.45 Vervolg Heldenkwintet.

7.15 Toespraak door A. H. Gerhard.

7.30 Vervolg vooravondconcert.

8.00 Bij de Pomp door Teun de Klepperman.

8.15 Operette „An die Donau hab' ich mein Mädél geküsst” van Rob. Stolz. Fritz Hirsch Gezelschap in den Princesse-Schouwburg te Den Haag.

9.45 Vaz Dias.

10.00 Concert V.A.R.A.-orkest o.l.v. H. de Groot.

10.30 Voordracht door W. v. Cappellen.

10.45 Vervolg van het concert en Gramofoonplaten.

12.00 Sluiting.

HUIZEN, 1875 M.

(160 k. P.)

Zondag 20 December.

8.30 K.R.O. Morgenwijding.

9.30 N.C.R.V. Kerkdienst uit de Groote Kerk te Vlaardingen. Hierna tot 12.15 Orgelspel door M. Groeneveld.

12.15 K.R.O. Concert K.R.O.-sextet.

1.30 J. Vriends: Bliksem en donder.

2.00 Literair halfuurtje.

2.30—4.30 Concert Schola Cantorum o.l.v. Hubert Cuypers (uit de Concertzaal Duwaer en Naessens.

4.30 Ziekenlof.

5.00 N.C.R.V. Gewijde muziek.

5.50 Kerkdienst uit de Oude Kerk, Amsterdam (Spui). Hierna tot 7.45 Gewijde muziek.

7.45 K.R.O. Lezing.

8.10 Voetbalnieuws.

8.15—10.40 Concert. K.R.O.-orkest o.l.v. Geritsen en J. Moes (tenor). O.a. uit „Tannhäuser” en Walther's Preislied (Meistersinger). Ca. 9.00 Vaz Dias.

10.40—11.00 Epiloog.

Maandag 21 December.

8.00 N.C.R.V. Schriftlezing.

8.15—9.45 Gramofoonpl.

10.30 Ziekendienst.

11.00 Chr. Lectuur.

11.30—12.30 Gramofoonpl.

12.30 Orgelconcert J. Zwart.

1.45 Gramofoonpl.

2.00 Uitz. v. Scholen.

2.35—3.45 Gramofoonpl.

4.00 Ziekenuurtje.

5.00 Concert. J. de Vente (fluit), H. Ph. Kieken (hobo en altviool), B. de Wilde (klarinet) en F. Gersteling (piano).

6.30 Verteluurkje voor jongeren.

7.00 Causerie: „Het muziekleven in de reformatie-periode”.

7.45 Ned. Chr. Persbureau.

8.00—10.00 Concert N.C.R.V.-Kleinorkest o.l.v. P. v. d. Hurk. O.a. Ouvert. Als ik koning was, Adam, en Fant. Madame Butterfly, Puccini.

9.00—9.30 Causerie.

10.00 Vaz Dias.

10.30—11.30 Gramofoonpl.

Dinsdag 22 December.

8.00—9.15 K.R.O. Gramofoonpl.

11.30—12.00 Godsd. Halfuurtje.

12.15—1.45 Concert K.R.O. Trio.

1.45 Gramofoonpl.

2.00 Vrouwenuurkje.

3.00 Knipcursus.

3.30 Hoedenmaakcursus.

3.45—4.00 Knipcursus.

4.15 Sonateconcert door L. Wijngaarden (viool en J. Ligtelijn (piano).

5.00 Gramofoonpl.

6.00 Onderwijsfonds Binnenscheepvaart.

6.30 Gramofoonpl.

6.45 Engelsche les.

7.10 Causerie: Radium-emanatie en Emanotherapie.

7.45 Verbondskwartiertje.

8.00 „Als de Ster bleef stille staan”, kerstspel van Felix Timmermans. In de pauze Vaz Dias.

10.30—12.00 K.R.O.-Kunstensemble o.l.v. P. Lustenhouwer. O.a. Uit Sylvia, Delibes en uit „De Parelvischers”, Bizet.

Woensdag 23 December.

8.00 N.C.R.V. Schriftlezing.

8.15—9.45 Gramofoonpl.

10.00 Zang N.C.R.V.-Dameskoor.

10.30 Ziekendienst.

11.00—12.00 Harmoniumspel M. F. Jurjaanz. Zang: Mevr. D. v. Neerden-Ongers (sopraan).

12.15—12.30 Gramofoonpl.

12.30 Concert. H. Hermann (viool), J. Keesen (viool), P. v. d. Hurk (fluit) en J. Monissen (harmonium en piano).

2.00 Gramofoonpl.

2.30 Chr. Lectuur.

3.00—4.30 Concert. Mevr. A. Brederode-Bettink (zang), W. Brederode (viool) en T. v. d. Pas (piano).

4.30 Gramofoonpl.

5.00 Orgelconcert Adr. Engels.

6.00 F. V. Valstar: Het vernietigen van groenten.

7.00 Causerie: De bloemen met Kerstmis.

7.45 Pluimveepraatje.

8.00—10.15 Kerstoratorium van Hubert Cuypers. Tekst Dr. W. G. Harrenstein. Kon. Chr. Oratorium Vereen., Concertgebouw-orkest, W. L. Doortmont (orgel), J. Vincent (sopraan), Nora de Wal (sopraan) en J. Caro (bas). Leiding: H. Cuypers. Vanuit het Concertgebouw Amsterdam.

10.15 Vaz Dias.

10.25—11.30 Gramofoonpl.

Donderdag 24 December.

8.00—9.15 K.R.O. Gramofoonpl.

10.00 N.C.R.V. Gramofoonpl.

10.15 Ziekendienst.

10.45—11.30 K.R.O. Gramofoonpl.

11.30 Godsd. Halfuurtje.

12.15—2.00 Concert K.R.O.-orkest o.l.v. J. Gerritsen.

2.00 N.C.R.V. Cursus handenarbeid v. d. jeugd.

2.45—3.15 Gramofoonpl.

3.15—3.45 Vrouwenhalfuurtje.

4.00 Ziekenuurtje.

5.00 Kinderuurkje.

6.00 Piano-recital door T. v. d. Pas.

6.45 Vragenhalfuurtje.

7.45 Ned. Chr. Persbureau.

8.00 Concert door de H.O.V. o.l.v. F. Schuurman. O.a. 5de Symphonie, Tsjchaikowsky.

9.00 Kerstklokkenbespeeling door J. Vincent (Kon. Paleis A'dam).

10.00—10.45 Vervolg concert. O.a. 2de Symphonie, Beethoven. Na afloop Vaz Dias en Gramofoonpl.

Vrijdag 25 December.

7.00 N.C.R.V. Kerstliederen door Koperkwartet o.l.v. P. v. d. Hurk.

7.30—8.30 Kerstwijdings-Zangdienst uit de Ned. Herv. Kerk te Rijswijk. M.m.v. koren en orgel.

8.30—9.30 Morgenwijding.

9.30 K.R.O. Gramofoonpl.

10.00 Plechtige Hoogmis uit de Mozes en Aäron-Kerk te Amsterdam.

12.00 N.C.R.V. Gramofoonpl.

12.15—1.30 Concert. J. Hermann (viool), T. G. v. d. Haar (viool), H. v. d. Horst Jr. (cello), Mevr. R. A. v. d. Horst-Bleekrode (piano).

1.30 Praatje over de Oratoria van Bach.

2.00—4.00 Concert der H.O.V. o.l.v. F. Schuurman m.m.v. J. P. Caro (bas).

4.00—5.00 Concert Chr. Residentie-Mannenkoor o.l.v. L. W. Vischer. Orgel: H. A. Wegerif.

5.00 Kerkdienst uit de Ned. Herv. Kerk te Beverwijk. Hierna tot 7.00 Gramofoonplaten.

7.00—8.00 Concert Hartvelt-strijkkwartet.

8.00 Cantate „Die fromme Ruth”, op. 17, H. Müller. (Soli, koor en piano). Deutsche Jugendchor te Castrop-Rauxel o.l.v. Dr. Wilh. Kölsche.

9.00 Voordracht door Arie Post.

9.30—10.30 Kerstconcert door De Wognummers o.l.v. D. Saal Wz. Orgel: J. A. Doorn.

10.30 Vaz Dias.

10.40—11.30 Gramofoonpl.

Zaterdag 26 December.

8.30 K.R.O. Morgenwijding.

9.30 N.C.R.V. Gewijde muziek.

9.50 Kerkdienst vanuit Hilversum. Hierna tot 12.15 Gewijde muziek.

12.15 K.R.O. Concert K.R.O. Sextet.

2.00 Carillonbespeeling Toon van Balkom (Kathedr. Basiliek, Den Bosch).

2.30 Kinderuur.

4.15 Dameskoor o.l.v. S. ten Napel.
4.35—5.20 Kerstnachtviering K.R.O. Klein Tooneel.
5.20 Vervolg Dameskoor.
5.40 K.R.O. Kunstensemble.
6.40 Journ. Weekoverzicht.
7.00 Causerie: De Indische volkstelling.
7.45 Kerstvertelling door Felix Timmermans.
8.00—11.00 K.R.O.-orkest, Hollandsch vocaal kwartet en F. Timmermans. (Jo Vincent, Suze Luger, L. v. Tulder, W. Ravelli).

DAVENTRY 1554 M.

(193 k. P.)

Zondag 20 December.

3.20 Kerkcantate nr. 110 van Bach „Unser Mund sei voll Lachens”. m. m. v. Vocale en instrumentale Solisten alsmede het B.B.C.-Bach-orkest o. l. v. Stanford Robinson.

4.05 Bijbellez.

4.20 Missiepraatje, door Rev. W. B. Gill.

4.35 Concert door het Radio-Militair-orkest o. l. v. B. Walton O'Donnell. Dorothy Bennett, sopraan. Orkest: Ouverture „Oberon”, Weber. 2. Sopraan: a. Die Nachtigall, Alabieff. b. When a wild bird sings Loughborough. Orkest: Drie gedeeltes uit de Kerst-Symphonie van Hely-Hutchinson. Sopraan: a. A Spring fancy, Densmore. b. When the wind's in the Chimney, Sanderson. c. Carneval, Fourdrain. Orkest: Symfonie gedicht „Die Moldau”, Smetana. Sopraan: Evening, Hagemann. b. Me company along, Hagemann. Orkest: Polonaise uit de 3de suite, Tschaiakowsky.

5.50 Liederen door Stuart Robertson, basbariton: a. The Self-Banished, Blow. B. I am confirmed a woman can, H. Lawes. c. Silent worship, Händel. d. The road to the isles, bew. Kennedy-Braser. e. Silent Noon, V. Williams, f. The Countryman's Song, Peter Warlock. g. How should I your true-Love know, L. Woodgate. h. Sea Fover, Ireland. i. The roadside fire, V. Williams.

8.15 Kerkdienst uit de Cransley Kerk te Kettering.

9.25 Tom Jones en het Grand Hotel Eastbourne-orkest m. m. v. J. Morel. bariton. Orkest: Ouverture Orpheus in de onderwereld, Offenbach. b. Prelude and Call, Mary Rose. O'Neill. Bariton: Av. Ay, Av. Spaansch liefdeslied. b. Eleanore, Coleridge-Talor. c. Simon the Cellarer, Hatton. Orkest: Potpourri van de muziek van Edv. Grieg. Tom Jones, viool. Poem, d'Erlanger. b. Serenade espagnole, Chaminade-Kreisler. c. Moto perpetuo, Fr. Bridge. Bariton: Credo uit „Othello”, Verdi. Fantasie: Schotsche Melodieën, orkest, bew. Mulder.

10.50 Epiloog.

11.03—11.20 „The silent fellowship”.

Maandag 21 December.

6.50 Carl Weber en Maud Dixon spelen op twee vleugels de 1ste en 2de satz van de sonate in F, Mozart. (De grondslagen der muziek).

7.50 Orgelconcert door Guy Weitz. 1. Fantasie en Fuga over B.A.C.H., Liszt. 2. Kerst-rhapsodie over een Waalsch kerstliedje, Weitz. c. Finale uit de eerste Symphonie, Vienné.

8.20 „Behlehem”, spel in drie scenes van Bernard Walke. Uitzending vanuit de Parochiekerk van St. Hilary te Cornwall.

9.40 Visc. Cecil of Chelwood: The world and the League (War or peace).

9.55 Kamermuziek door Herbert Heyner, bariton, en het Brosa Strijkkwartet. Kwartet in cismoll, op. 131, Beethoven. Hierna 6 Kerstliederen door bariton te zingen. Kwartet: Kwartet van Prokokieff.

11.20—12.20 Dansmuziek door Roy Fox en zijn Band.

Dinsdag 22 December.

6.50 Carl Weber en Maud Dixon spelen op twee vleugels: a. Allegro uit de Sonate in F, Mozart. b. Choraal nr. 2 in B, Franck.

7.40 Gramfoonplaten.

8.05 „Heigh Ho! The Holly” of „Christmas as we imagine it”, van M. H. Allen en C. Denis Freeman. M. m. v. Solisten en koor o. l. v. Cyril Dalmaire.

9.05 Piano-recital door Tom Clare (Reminiscences of piano Humour).

9.40 Concert „In Fairyland” door het B.B.C.-orkest o. l. v. Joseph Lewis. 1. Ouverture, Wagner. 2. Suite „A Fairy Tale”, Guy Jones. 3. Sylphentanz uit „Dammation de Faust”, Berlioz. 4. Wals „The sleeping beauty”, Cowen. 5. Fantasie „Cinderella”, Eric Coates.

10.50—12.20 Dansmuziek door Ambrose's Blue Lyres.

Woensdag 23 December.

6.50 De grondslagen der muziek. Carl Weber en Maud Dixon spelen op twee vleugels: Sonate in D, Mozart.

8.20 Concert door Sydney Baynes en zijn orkest. 1. Populair Selection 1931, Baynes. 2. Wals „Destiny”, Baynes. 3. Selectie „De dollar-princes”, Fall. 4. Humoresque, Dumas. 5. Iersche selectie „Eileen Alannah”, Baynes. 6. Wals „Musette”, Peter. 7. Intermezzo „Love in Cloverland”, dito. 8. Reminiscences nr. 2, Baynes. 9. Entr'acte „Hallowe'n”, Dower. 10. Serenade, Heykens. 11. Populair Songs, bew. Baynes.

9.40 Mr. E. L. Grant Watson: Idle Thoughts! 9.55 „Cinderella”, acte I en II, opera van Massenét. Tekst van Henri Cain. Engelsche vertaling van Henry Grafton Chapman. Radio-koor en het B.B.C. Studio Symphonie-orkest o. l. v. Percy Pitt.

11.05—12.20 Dansmuziek door Jack Harris' Band.

Donderdag 24 December.

6.50 De Grondslagen der muziek. Carl Weber en Maud Dixon spelen op twee vleugels: a. Prelude en fuga op. 29, Tanjew; b. Variaties in B, Schumann.

7.40 Predikbeurten.

7.50 Fragmenten uit „Hold my hand”, ope-rette van Noel Gay. M. m. v. Marjery Wynn, Anona Wynn, Billy Scott-Coomber (Van Jack Payne's Dansorkest) en het B.B.C. Theater-orkest o. l. v. Leslie Woodgate.

8.50 Kerstconcert door leden van het Radio-koor en het Radio-militair orkest o. l. v. S. Robinson. 1. Hark the herald Angels sing, Mendelssohn. 2. How far is it the Behtehem, bew. V. Williams. 3. God rest you, merry Gentleman. 4. The first Nowell, bew. M. Shaw. 5. All Bells in Paradise, M. Shaw. 6. A child this day is born, bew. G. Shaw. 7. Lullay, my liking, Holst. 8. O come, all ye faithful.

9.40 Mr. Vernon Bartlett: The way of the world”.

9.55 Concert door het Radio-Militair orkest o. l. v. B. Walton O'Donnell. M. m. v. Parry Jones (tenor). Orkest: Ouvert. „Tannhäuser”, Wagner. Tenor: Christmas Carol, Bax; b. The Knight of Bethlehem, Cleghorn Thomson; c. Queen of Heaven, Dunhill. Orkest: A Musical Snuffbox, Liadow; b. The flight of the Bumble Bee, Rimsky-Korsakow; c. Brian Born's marsch, Hughes. Tenor: Sally in our alley; b. A lament, Coleridge-Taylor; c. In the dawn, Elgar. Orkest: Shepherd Fennel's Dance, B. Gardiner.

10.50 Kerkdienst o. l. v. Rev. W. H. Elliott.

11.05—12.20 Ambrose en zijn orkest. Dansmuziek.

Vrijdag 25 December.

10.50—11.35 Kerst-Kerkdienst vanuit York Minster.

12.20 Orgelconcert door Frank Newman.

1.20 Concert door het Trocadero-orkest o. l. v. Alfred van Dam. 1. Savoy Christmas Medley, bewerk. Debroy Somers. 2. Humoresque „Tangle Tunes”, Ketelbey. 3. In a monastery Garden, dito. 4. Fant. „Operette-Fragmenten”, bew. van Dam. 5. Entr'acte „Glühwürmchen-Idylle”, Lincke. 6. Fragmenten uit „Rose-Marie”, Friml. 7. A Trocadero Potpourri, van Dam.

2.20 Concert door het orkest van de Regal-Bioscoop o. l. v. Ernest Parsons.

3.20 Concert op het orgel van de Regal-Bioscoop door Reginald Foort. 1. Ouvert. Zamp Herold. 2. Largo, Händel. 3. Selectie „Vienne Nights”, Romberg. 4. Serenade, Heykens. Festive Christmas Medley, bew. Foort. 6. For the sake of the days gone by, Wallace. Carry on, O'Hagan. 8. Fragmenten uit „The Mikado”, Sullivan. 9. Serenade Berceuse, Gounod. 10. Groote marsch uit „Tannhäuser” Wagner.

4.20 Moschetto en zijn orkest. 1. Dance of the Hours (Urendans), Ponchielli. 2. Love's sweet song, Molloy. 3. Campani a Sera, Billy. 4. Hongaarsche Rhapsodie, Liszt. 5. Cellosolo „Le cygne”, St. Saëns. 6. Christmas Dreams, Ketelbey. 7. Vioolsolo „Ave Maria”, Schubert. 8. Fragmenten uit „Tosca”, Puccini. 9. The clock is playing, Blaauw. 10. Faery Song, Boughton. 11. Poupée valsante, Poldini. 12. For you alone, Geehl.

6.35 Gramfoonplaten.

6.50 Kerkdienst vanuit de Studio o. l. v. de Rev. Canon C. S. Woodward, M. C.

7.35 Kerkdienst vanuit Walcs o. l. v. Y. Parch J. J. Williams B.A.

7.50 Oostersche Pantomime „Aladdin”, opnieuw bewerkt door Ernest Longstaffe. M. m. v. B.B.C. Revue-koor en Theater-orkest.

9.40 Kerstliederen door John Coates. 1. Welcome Yule, 15de eeuwsch. 2. Cristemas, G. Williams. 3. The Monkey's Carol, Stanford. 4. The Oxen, E. Dent. 5. Voici Noël, Weckerlin. 6. Ships of Yule, M. Shaw. 7. Mistletoe, Armstrong Gibbs. 8. New Year's Wassailing Song, Malinson. 9. A Carol for the new year, bew. J. F. Bridge.

10.05 „Half the World away” (Experiment met tijd en Kerstmis).

10.50 Dansmuziek door de Savoy Hotel Orpheans.

12.20—1.20 Dansmuziek door Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.

Zaterdag 26 December.

10.35 Morgenwijding.

11.05 Mr. Gillie Potter: „Christmas at Hogs-norsten”.

1.20—2.20 Concert door het Commodore Grand orkest o. l. v. J. Muscant. 1. A Children's Overture, Quilter. 2. For you, wals, Burke. 3. Selectie „A life on the Ocean Wave”, Binding. 4. Intermezzo „Down South”, Myddleton. 5. Wals „Call me Darling”, Reisfeld. 6. Savoy Hunting medley, bew. Somers. 7. „The wee Macgregor”, Amers. 8. Perfection, trompet-polka, White. 9. Savoy Community Medley, bew. Somers. 10. A musical Comedy switch, Hall.

4.05 Concert door het Radio-Militair orkest o. l. v. B. Walton O'Donnell. M. m. v. Arch. Winter (tenor). Orkest: Groote Feestmarsch „Philadelphia”, Wagner. Tenor: Ah Moon of my Delight, Liza Lehmann; b. The Roadside Fire, V. Williams; c. Our Nell, D. M. Stewart. Orkest: Folk Song suite, V. Williams. Tenor: O lovely night, Landon Ronald; b. I hear you calling me, Charles Marshall. Orkest: Ballet „Les Erinnyés”, Massenét.

5.05 Orgelconcert door Reginald Foort. 1. Many happy returns of the day, Burke. 2. Liebestreud, Kreisler. 3. Time alone will tell, Nicheholls. 4. Potp. van populaire melodieën, bew. Stafford. 5. Selectie „Monte Carlo”, Whiting en Harling.

6.50 De Grondslagen der muziek. Carl Weber en Maud Dixon spelen variaties over een thema van Beethoven, Saint-Saëns.

7.30 „Healthy, Wealthy and wise”.

7.50 Variété-programma. Cicely Courtneidge (comedienne). 2. Ernest Butcher (liedjes). III. Mr. Flotsam en Mr. Jetsam (duetten). 4. Tommy Handley (komiek). Elsie en Doris Waters (conferenciers). 5. Clapham en Dwyer in „Another spot of bother”. 6. Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.)

9.40 Piano-recital door Cecil Dixon. 1. Etude in As, op. 25, nr. 1, Chopin. 2. Nocturne in Fis, dito. 3. The Snowy-Breasted Pearl, bew. C. Dixon. 4. Country Gardens, Grainger.

10.05 „The clock”, spel van Lionel Fielden en John Newton Chance.
10.35—12.20 Dansmuziek door Ambrose en zijn Band.

LONDEN, 355,9 M.

(843 k. P.)

Zondag 20 December.

3.20 Het B.B.C. Theater-Orkest o.l.v. Leslie Woodgate. Trefor Jones (tenor).
4.35 Cello- en klavecimbel-recital door Sheridan Russell en Jean Hamilton.
8.20 Kerkdienst vanuit de studio. Voorganger: Rev. F. W. Chudleigh.
9.05 Uitz. uit Daventry.
9.25 Orkest-concert m.m.v. Percy Heming (bariton). Het B.B.C. Omroeporkest o.l.v. John Barbirolli.
10.50 Epiloog.

Maandag 21 December.

6.50 Het B.B.C. Theater Orkest o.l.v. Stanford Robinson m.m.v. Raïe da Costa (piano).
8.05 Het B.B.C. Licht Orkest o.l.v. Adrian Boulton m.m.v. Ursula Greville (sopraan).
9.20 Variété-programma m.m.v. Bransby Williams (in de rol van Scrooge uit „A Christmas Carol” van Charles Dickens), The Savoy Hotel Orpheans (Dansmuziek), Alexander en Mose („Dark subjects”), Jeanne de Casalis en partner, en Stainless Stephen's Pantomine. Revue-zang en orkest o.l.v. S. Kneale Kelley.
10.55—12.20 Dansmuziek door Roy Fox en zijn Band.

Dinsdag 22 December.

6.55 Orgel-recital door Reginald Dixon.
7.20 De „Pall Mall Players” en Gwladys Naish, sopraan.
8.35 Dialoog „Northern and Southern Manners” door L. du Garde Peach en Gerald Barry.
9.20 Militaire muziek door het Muziekcorps der „H. M. Grenadier Guards” o.l.v. Captain G. Miller. M.m.v. Foster Richardson (bas).
10.55—12.20 Dansmuziek door Ambrose's Blue Lyres.

Woensdag 23 December.

6.50 Het Leslie Bridgewater-kwintet en Winifred Bury (sopraan).
8.50 Het B.B.C. Licht orkest o.l.v. Victor Hely-Hutchinson. M.m.v. Owen Bryngwyn (bariton).
10.05 Viool-recital door Henry Holst. Eric Fogg (pianobegeleiding).
10.55—12.20 Dansmuziek door Jack Harris en zijn Band.

Donderdag 24 December.

6.50 Concert door „Doveholes Public Band” (Blaasinstrumenten) o.l.v. J. Fletcher.
7.50 Concert door het B.B.C. Licht orkest o.l.v. Norman O'Neill, m.m.v. Henry Ainley.
9.20 Kamer-muziek door het „International” Strijkkwartet m.m.v. Robert Maitland (bariton).
10.55—12.20 Dansmuziek door Ambrose en zijn orkest.

Vrijdag 25 December.

7.35 Reginald King en zijn Orkest m.m.v. Kate Winter (sopraan).
8.50 Viool-recital door Albert Sammons.
9.20 3de en 4de acte van „Cendrillon” van Massenet. Tekst van Henri Cain, in het Engelsch vertaald door Henry Grafton Chapman. Het Radio-koor en het B.B.C.-orkest o.l.v. Percy Pitt.
10.35 Gramfoonplaten: Dansmuziek.
11.05 Dansmuziek door de Savoy Hotel Orpheans.
12.20—1.20 Jack Payne en zijn B.B.C. Dansorkest.

Zaterdag 26 December.

6.50 „Aladdin”, hoorspel uit het Oosten van

Ernest Longstaffe. M.m.v. het Revue-koor en het B.B.C. Theater-orkest.

8.20 Het Gershom Parkington Kwintet.
9.20 Orkestconcert door het B.B.C. Licht orkest o.l.v. Joseph Lewis. M.m.v. Mary Hamlin (sopraan), Doris Owens (alt), Bradbridge White (tenor), Stanley Riley (bas) en het Radio-koor. Programma speciaal voor den 2den Kerstdag samengesteld door Joseph Lewis.
10.55—12.20 Dansmuziek door Ambrose en zijn orkest.

BRUSSEL, 337,8 M. (880k.P.)

Zondag 20 December.

12.35—2.05 Gramfoonplaten.
5.20 Concert door het Omroeporkest.
6.20 Gramfoonplaten (Balletmuziek).
7.35 Godsdienstige causerie door den E.P. Oudrijve, O.P.: Over de Eeuwigheids-gedachte.
7.50 Muzikale kroniek door L. Ontrop.
8.20 Uitzending uit de Kon. Vlaamsche Opera te Antwerpen. „Vriend Fritz” van Mascagni en „Jean Marie” van G. Verbeek.

Maandag 21 December.

5.20 Concert uit Hotel „Atlanta” te Brussel.
6.20 Gramfoonplaten.
6.35 „Rusland” door Hans von Eckhardt, lezing door Gust de Muynck.
6.50 Viool-recital door den heer Litman Barrenblatt.
7.20 Gramfoonplaten.
8.20 Concert door het Trio Alpaerts, Weiler (viool), Felleman (cello), Alpaerts (piano). 1. Trio, van Durme. 2. Trio, Brahms.
9.20 Concert door het volledig Omroeporkest o.l.v. A. Meulemans.

Dinsdag 22 December.

5.20 Matinee van S.A.R.O.V. Concert door het Omroeporkest.
6.50 Gramfoonplaten.
8.20 Avonduitzending van de S.A.R.O.V. met medewerking van de V.A.R.A. Orkestconcert.

Woensdag 23 December.

5.20 Concert door de heeren Wagemans en Scharres. Sonate voor viool en piano, Marsick.
5.50 Gramfoonplaten.
6.50 Gramfoonplaten.
8.20 Piano-recital door Mej. Tambuysen.
8.50 Hoorspel door Orpha de Landsheer en Gust Maes.
9.20 Uitzending van een concert in de Zaal Memlinc, te Antwerpen.

Donderdag 24 December.

5.20 Concert door het Omroeporkest.
6.20 Gramfoonplaten.
6.35 Mej. G. Malcorps leest voor uit het Kindeke Jesus in Vlaanderen, van Felix Timmermans.
6.50 Gramfoonplaten.
8.20 Concert door het Omroeporkest.
9.20 Kerstprogramma, m.m.v. Dr. M. Sabbe, Mevr. Maelfeit-Rovies, en den heer Hermans. Aan den vleugel Mevr. Schmitz-van der Bosch.

Vrijdag 25 December.

5.20 Matinee van K.V.R.O. Concert door het Omroeporkest.
6.50 Gramfoonplaten. Lieder door den heer Ysebaert.
8.20 Avonduitzending van de K.V.R.O. Symphonie-concert door het Volledig Omroep orkest, m.m.v. Mej. de Beurme en den heer Ysebaert.
9.05 Godsdienstig praatje door den Z.E.P. Pauwels.
9.20 Vervolg van het Concert.
9.14 Avondgebed.

Zaterdag 26 December.

5.20 Piano-recital door den heer Thomasen.
5.50 Gramfoonplaten.
6.50 Gramfoonplaten.

7.35 Lezing door den heer A. van Hoogenbermt: „Op Sinjoorken als hij te Antwerpen en Mechelen leefde”.

8.20 Mandoline-concert o.l.v. Silvio Ranieri.
9.20 Concert gegeven in „Les Augustins” te Brussel, o.l.v. Poppelsdorf.

ZEESEN, 1635 M. (183,5 k. P.)

Zondag 20 December.

6.20 Uitz. uit Hamburg.
8.15 Morgenwijding.
10.50 Uitz. uit Hamburg.
11.30 Orkestconcert o.l.v. Bruno Seidler-Winkler.
2.10 Populaire muziek door Bruno Hardenberg en zijn orkest.
4.20 Concert van blaasinstrumenten door Breslauer beroepsmusici, o.l.v. Paul Häusler Sr.
5.35 Alfred Hein: Kriegsschicksale eines ostpreussischen Mädchens.
6.25 Uitz. uit Langenberg.
6.50 „Krippenspiel” in de Kreuzkirche te Schmargendorf.
8.30 Uitz. uit Hamburg.
9.50—11.20 Uitz. uit Langenberg.

Maandag 21 December.

6.40 „Ohne Arbeit”, hoorspel van Otto Berg.
7.20 Populaire muziek.
8.00 Samenspraak: „Die Seelische Not der Arbeitslosen”.
8.35 Uitz. uit Leipzig.
10.20—11.20 Populaire muziek.

Dinsdag 22 December.

5.20 Dr. Dorathea Klein: Das Bild der Weihnacht im Wandel der Zeiten.
6.50 Dr. Deerberg en Kuttner: Schnelle oder grünlische Justiz.
7.20 Uitz. uit Weenen.
10.10—11.50 Populaire muziek.

Woensdag 23 December.

6.20 A. Meurer: Moderne Beambtenjugend.
6.50 Uitz. uit Breslau.
7.55 Uitz. uit München.
8.25 Uitz. uit München.
9.40—11.50 Dansmuziek door Otto Kernbach en zijn kapel.

Donderdag 24 December.

6.50—12.20 Uitz. uit Mühlacker.

Vrijdag 25 December.

8.15 Morgenwijding.
10.20 Gerda van Bremen: Weihnachten bei Theodor Storm.
10.50 Uitz. uit Hamburg.
11.35 Margarete Jokl leest Kerstgedichten van Margarethe Bruch.
11.50 „Familie Johann Strauss”. Concert door het Leipziger Symphonie-orkest, o.l.v. Hilmar Weber. Werken van de Familie Strauss.
2.20 Lieder van Wather von Hirschberg.
3.20 Uitz. uit Mühlacker.
5.25 Uitz. uit Langenberg.
6.20 Sonate in C-moll op. 30 van L. van Beethoven, door Prof. Gustav Havemann (viool) en Hans Martin Theopold (piano).
7.15 Aansluiting met de Opera te Charlottenburg: „De Troubadour” opera in vier bedrijven van Verdi.
10.20—11.20 Concert door het orkest der Notgemeinschaft, o.l.v. Berthold Goldschmidt.

Zaterdag 26 December.

8.15 Morgenwijding.
10.20 Concert door blaasinstrumenten o.l.v. Carl Weitschach.
11.20 Käte Förder vertelt een Kerstvertelling.
11.35 Concert door de Berliner Konzertverein, o.l.v. E. E. Gebert.
1.35 „Forellenquintet” van Franz Schubert.
2.50 Gustav Bellin: Weihnachten auf dem Dorfe.
3.00 H. C. Kaergel en Grete Ernest: „Zwischen zwei Festen”,

3.50 Uitz. uit Breslau.
5.35 Vroolijke voordracht door Ferdinand Bonn.
6.05 Uitz. uit Hamburg.
7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Bruno Seidler-Winkler.
9.10 Aansluiting met de Staatsopera „Unter den Linden“. „Die Meistersinger von Nürnberg“ van Richard Wagner. Derde Acte. Daarna tot 11.50 dansmuziek door Robert Gaden en zijn orkest.

KOPENHAGEN (Kalundborg)

1153 M. (260 k.P.)

Zondag 20 December.

7.50 Morgenwijding.
9.20 Kerkdienst.
11.20 Uurslag en klokkenspel v. h. raadhuis.
11.20—12.20 Concert door Otto Fessels Instrumentaal Ensemble.
1.20 Kerkdienst.
3.20—5.20 Liefdadigheidsconcert ten bate der behoeftige kinderen. Iste Deel: Jakob Gade's orkest.
4.00—4.30 Gramofoonplaten. Hierna tweede Deel van het liefdadigheidsconcert, verzorgd door het Politie-orkest van Kopenhagen o.l.v. N. Böker-Nielsen.
5.40—6.10 Voordracht.
7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—8.05 Werken van Carl Maria van Weber. Het Omroeporkest o.l.v. L. Gröndahl.
8.05—8.50 Liefdadigheidsconcert ten bate van de Kerst-Inzamelingen, georganiseerd door het Dagblad „Dagens Nyheder“.
8.50—9.10 Hoorspel „Et Barn er Födt“, van Soya.
9.20—10.05 Deensche romantische balletmuziek. Het Omroeporkest o.l.v. Launy Gröndahl.
10.05—11.50 Dansmuziek uit Rest. „Wivex“ o.l.v. Oscar Stalla.
11.20 Uurslag en klokkenspel v. h. raadhuis.

Maandag 21 December.

7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—8.05 Uitzending ten bate van het Kerstfeest der Armen.
8.05—9.05 Discussie „Dramaticus en Criticus“. De schrijver Carl Gandrup en de Redacteur Viggo Cavling.
9.05—9.30 Cello-soli door Fritz Dietzmann. Piano: Folmer Jensen.
9.50—10.25 Symphonieconcert door het Radio-Symphonie-orkest o.l.v. Emil Reesen.
10.25—11.50 Dansmuziek uit Rest. „Nimb“.
11.20 Uurslag en klokkenspel v. h. raadhuis.

Dinsdag 22 December.

6.50—7.20 Voordracht.
7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—7.45 Moderne Operetmuziek door het Omroeporkest o.l.v. Emil Reesen.
7.45—8.10 „En Dör maa vaere aaben eller lukket“, comédie van Alfred de Musset, vertaling: Oscar Arlaud.
8.10—8.35 Fransche Muziek door het Omroeporkest o.l.v. Emil Reesen.
8.35—9.15 „En caprice“, tooneelspel in één acte van Alfred de Musset, vertaald door H. P. Holst.
9.15—9.35 Deensche Lieder door Lilly Kämprecht. Vleugel: Folmer Jensen.
9.50—10.30 Kamermuziek voor blaas-orkest uitgevoerd door een kwintet bestaande uit fluit, hobo, klarinet, hoorn, fagot.
10.30—11.50 Dansmuziek uit het Palace-Hotel o.l.v. Harald Andersen.
11.20 Uurslag en klokkenspel v. h. raadhuis.

Woensdag 23 December.

7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—8.05 Deensche Muziek door het Omroeporkest o.l.v. E. Reesen.
8.05—8.35 Declamatie en voorlezen.

8.35—8.50 Kerkcantate van Paul Schierbeck, gezongen door Kerkkoor o.l.v. den componist.
9.25—10.20 Orkest- en Solistenconcert. Radio-orkest o.l.v. E. Reesen.
10.20—11.50 Dansmuziek uit Rest. „Lodberg“ o.l.v. Kai Julian.
11.20 Uurslag en klokkenspel.

Donderdag 24 December.

5.20 Uurslag en klokkenspel v. h. raadhuis.
5.20—5.40 Moderne Deensche Kerstliederen door Harriet Vendelhayen. Aan den vleugel: Folmer Jensen.
5.40 Voorlezing.
6.35 Tijdsein.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het raadhuis. Hierna Kerstconcert.

Vrijdag 25 December.

5.20—5.50 Gramofoonplaten.
6.35 Tijdsein.
7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—7.35 Oude Fransche Dansen voor strijkinstrumenten en Houtblazers. Leden van het Radio-orkest o.l.v. Gröndahl.
7.35—9.35 „Boodschap van Maria“, mysterie-spel in vier acten met een proloog van Paul Claudel. Vertaling door Anna Saxild.
9.35—9.50 Cembalo-soli door Folmer Jensen.
1. Bijbelsche sonate nr. 1 (Strijd tusschen David en Goliath), J. Kuhnau.
10.00—10.30 Klassieke Dansen van Weensche Meesters. Omroeporkest o.l.v. Launy Gröndahl.

Zaterdag 26 December.

5.40 Voordracht.
6.50 Voordracht.
7.20 Uurslag van het raadhuis.
7.20—7.40 Voorlezing.
7.40—11.35 Kerstbal. Moderne Dansmuziek.

LANGENBERG, 473 M.

(635 k. P.)

Zondag 20 December.

6.20—7.50 Uitz. uit Hamburg.
8.20 Klokkenspel van de Trinitaskerk te Keulen.
8.25—9.20 Evangelische kerkdienst. Voorganger: Pfarrer Freytag-Unna. Het Evangelisch kerkkoor o.l.v. Zimmermann. Orgel: Fritz Wulff.
10.50 Uitz. uit Hamburg.
11.25—12.20 Kerst-concert door het Philharmonisch Orkest van Düsseldorf (afdeeling Blaasinstrumenten) en het Volkskoor „Freiheit“ te Düsseldorf o.l.v. Dr. Hans Paulig.
12.20 Concert o.l.v. Pensis.
2.45 Franz Joh. Weinrich: „Die letzte Adventnacht“.
3.50 Koorzang in de Domkerk te Paderborn door het Domkoor o.l.v. Prof. Schauerte.
4.50—6.10 „Jack and John“, die jüngste G.m.b.H., modern sprookjesspel voor de jeugd van Josef Otto. Muziek van Hans Ebert. Regie: Kandner. Muzikale leiding: Ebert.
6.25—6.45 Graaf von Lerchenfeld: Weihnachtsgedanken für Winterhilfe.
7.20—8.00 Vroolijk uurtje.
8.00—9.00 Middeleeuwsch Kerstspel: „Christgebuurt“. Muziek naar oude liederen van Ludwig Weber. M.m.v. Leeraren en leerlingen van de Zangschool te Düsseldorf, en leden van het Omroeporkest o.l.v. Dr. Peter Seifert.
9.05—11.20 Concert: „Aus der deutschen Märchenoper“ door het Omroeporkest o.l.v. Kühn. Solisten: Mimi Berger (sopraan), Josef Schömmmer (tenor).

Maandag 21 December.

5.20 Emil Bernhard: „Witz und Schlagfertigkeit im politischen Kampf“.
6.30 Dr. Georg Wolff: „Die Montanindustrie in den Notverordnungen“.
6.50 Prof. Dr. Ernst Esch: „Aus der Praxis

des Strassenverkehrsrechts“.
7.20—7.50 Hans Ebert: „Von der Flöte zur Pauke“.
7.55 Rudolf Rieth: „Das Erlebnis der Liebe“ in vertellingen, verzen, brieven en dagboeken.
9.20—11.20 Concert o.l.v. Wolf.

Dinsdag 22 December.

6.35 „Das Weihnachtsmysterium“, een inleiding tot de 3 Kerst-missen. De heer von Lasaulx en het Koor van de Afdeeling „Katholieke Kerkmuziek“ van de Hoogeschool voor Muziek te Keulen.
7.20—8.05 Prof. Dr. Walter Bombe: „Volk in Neapel“ met gramofoonplatenillustratie.
8.10 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Buschkötter. Solisten: Walter Braunfels (piano), Willi Stross (viool).

Woensdag 23 December.

5.40 „Mefanoete“. Twee mysterie-spelen van Reinhard Joh. Sorge. Regie: Ulmann.
6.30 Trimborn: „Industrielandkreise und Wirtschaftsnut“.
6.50 Prof. Dr. Eckert: „England in der Krise“.
7.20 Concert o.l.v. Wolf.
8.20 „Westfalen singt und reimt durchs Jahr“. Inleiding: Dr. Karl Wagenfeld. M.m.v. Paul Schröder (liedjes bij de luit), Anton Imkamp, Wilm Böckenholt, Kinderkoor, Westfaalsche Zangkoor. Orkest o.l.v. Wolf. Daarna tot 11.20 Concert en dansmuziek o.l.v. Pensis.

Donderdag 24 December.

5.20—5.50 Orgel-recital door Prof. Hans Bachem: Kerstliederen.
5.55 Luiden der Deutsche Klokken aan den Rijn.
6.10—6.30 „Soester Gloria“ voor mannen-, jongens- en Bazuinenkoor. Uitzending van de toren der Petruskerk te Soest.
6.35—8.20 Pauze.
8.20—10.05 Concert m.m.v. Lilli Krämer (sopraan). Begeleiding: Egbert Grape. Karl Delseit (piano). Otto Sturm (viool).

Vrijdag 25 December.

5.25 „Das dumme Englein“, sprookjesspel van Vicki Baum. Regie: Ulmann.
6.20 Francis Jammes: „Lob der Steine- Ueber eine Schnepfe“.
6.40 Vroolijk uurtje.
7.20 Kerstconcert door het Omroeporkest o.l.v. Kühn. Intermezzo: „Macht hoch die Tür“, cantate voor Sopraansolo, koor en orkest van Julius Weismann. Het Kamerkoor en het Omroeporkest o.l.v. Zimmermann en Kühn. Soliste: Kläre Hansen. Uurtje voor verloofden.
9.50—11.20 Oude en moderne dansmuziek o.l.v. Pensis.
11.20—12.20 Jazz-muziek.

Zaterdag 26 December.

3.50—5.20 Militaire muziek door het Muziekcorps van het 18de R.I. (2de bat. o.l.v. Cellarius).
5.35 Uitzending uit München: „Tannhäuser“ van Wagner.
10.50—12.20 Uitz. uit Daventry National.

RADIO-PARIJS, 1725 M.

(174 k. P.)

Zondag 20 December.

8.05 Gramofoonpl.
11.50 Gramofoonpl.
12.20 Godsdienstige causerie door den Eerw. Pater de la Chevasserie.
12.50 Orgel-concert. a. Offertoire, Guilmant; b. Berceuse, Wheeldow.
1.20 Gramofoonpl.
2.20 Gramofoonpl.
3.20 Gramofoonpl.
4.20 Gramofoonpl.
5.50 Uitzending van het concert gegeven in

het Théâtre Sarah Bernhardt onder auspiciën van l'Association des Concerts Poulet.

8.20 Vroolijk halfuurtje, m.m.v. Georges Flateau en Jean Sorbier.

9.05 Concert door het Omroeporkest.

9.50 Voortzetting Concert.

Maandag 21 December.

7.20 Filmpraatje door Fred Cornelissen: „Les Films de la Quinzaine”.

7.30 Boekbespreking door André Billy: „Chine”, Marc Chadourne.

7.50 Gramofoonplaten.

8.20 Gramofoonplaten.

8.45 Causerie door Paul Reboux.

8.50 Aansluiting met het Théâtre National de l'Odéon: „Louison”, comédie in 2 bedrijven, in dichtvorm, door Alfred de Musset. „Le Legataire Universel”, comédie in 5 bedrijven, in dichtvorm, door Regnard.

Dinsdag 22 December.

7.20 Theaterpraatje door Pierre Brisson.

7.35 Kunstpraatje door Raymond Delamare.

7.50 Gramofoonplaten.

8.20 Concert: „Tristan und Isolde”, Wagner; op gramofoonplaten in het Wagner-Theater te Bayreuth, o.l.v. Karl Elmendorff.

9.00 Causerie door Miguel Zamacoïs.

Woensdag 23 December.

7.20 Voordracht. Dialoog door Lefevre en Chardonne.

8.20 Letterkundige voordracht door Paul Reboux: „Pages de Pierre Loti”.

9.05 Radio-tooneel. „Les Folies Amoureuses”, Regnard, m.m.v. M. Dorival en Mme Jeanne Fabre.

Donderdag 24 December.

7.20 Causerie door Paul Reboux: „Noël”.

7.50 Gramofoonpl.

8.20 Gramofoonplatenconcert.

9.00 Causerie door Dominique Bonnaud.

9.05 Voortzetting Gramofoonconcert. „Messias”, Händel.

9.20 Aansluiting met de Pleyel-zaal. Concert door het Philharmonisch Orkest van Parijs, o.l.v. Klemperer. 1. Symphonie in G, Mozart. 2. 8ste Symphonie, Bruckner. Hierna tot 2.20 v.m. Dansmuziek.

Vrijdag 25 December.

7.20 Gramofoonpl.

8.20 Causerie: „Musiques de Noël” door B. de Mirimon Fitz-James.

9.00 Gastronomische causerie door Dr. Edouard de Pomiane.

9.05 Gramofoonplatenconcert.

9.50 Bela-Rex, viool, en zijn orkest.

Zaterdag 26 December.

5.05 Aansluiting met de Salle Gaveau. Concert door l'Association des Concerts Lamoureux.

7.50 Gramofoonpl.

8.20 Letterkundige voordracht door Denis d'Inès: „Portraits de Saint-Simon”.

9.00 Causerie door Dorin.

9.05 „Soirée de Chansonniers”, liedjes en revue-scènes door Dominique Bonnaud, met medew. v. Pierre Dac, René Paul, Henri Cor, en Ded-Rysel.

OSLO 1071 M. (280 k.P.)

Zondag 20 December.

7.20 Kerstoratorium voor solisten orgel en orkest.

9.10 Actueele causerie.

9.25 Voordracht door Fridtjof Krohn.

9.55—11.20 Concert door de „Weintraub synopators”.

Maandag 21 December.

7.20. Concert. Populaire melodieën door Hoornkwintet.

7.50 Hans Lyché leest uit eigen werk.

8.20 Causerie door Rolf Selvig.

9.10 Actueele causerie.

9.25—10.05 Concert door koor en solisten o.l.v. Tor Staver.

Dinsdag 22 December.

7.20 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hugo Kramm.

9.00 Actueele causerie.

9.05—11.20 Uitzending van diverse Europeesche Stations.

Woensdag 23 December.

7.20 „De Gamles julaften” (het Kerstfeest der Ouden), hoorspel van Vilhelm Krag.

8.10 Zang-recital door Robert Dahl. Voordracht door H. J. Nilsen.

9.10 Actueele causerie.

9.25 Kooruitvoering.

9.40 Concert door het Omroeporkest o.l.v. Hugo Kramm.

10.20—11.20 Gramofoonplaten (Dansmuziek).

Donderdag 24 December.

7.20 Tijdsein.

7.20—8.20 Concert, m.m.v. Trygve Christiansen (viool), Arne Haugen (bariton), Walther Schubert (orgel).

Vrijdag 25 December.

7.20 Tijdsein

7.20 Kamermuziek door het Philharmonisch Orkest. Oscar Harlem (harp).

7.50 Voordracht.

8.20 Concert, m.m.v. Ingrid Trae Jersin (zang), Gunnar Knudsen (obligaat viool), Leif Rustad (cello), Petra Hendriksen (piano-begeleiding).

9.20 Sluiting.

Zaterdag 26 December.

7.20 Tijdsein.

7.20 „De Geboorte van Christus”, Kerst Oratorium van Herzogenberg, o.l.v. Hugo Kramm. Solisten: Ingeborg Sandvik (sopraan), Mimi Thorsen (alto), Sigurd Hoff (tenor), John Neergaard (bariton), Melvin Simonsen (orgel), en het koor van Stabbaekk.

9.25 Variété-programma.

10.20—12.00 Dansmuziek uit het Hotel Bristol.

STOCKHOLM (Motala)

1352 M. (221,9 k.P.)

Zondag 20 December.

10.20 Kerkdienst.

1.50 Vocaal concert.

2.35 Lichte muziek.

3.50 Gramofoonpl.

5.15 Carillon.

5.20 Vesper.

7.20 Symphonie-concert door het Omroep-Orkest.

8.35 Radio-tooneel.

9.20 Lichte muziek.

Maandag 21 December.

5.35 Voordracht. Propaganda voor Zweedsche waren.

5.50 Gevarieerd programma.

7.20 Met de microfoon op een duikboot der Zweedsche marine.

7.50 Symphonische Jazz-muziek.

9.20 Gramofoonpl.

Dinsdag 22 December.

6.05 Vroolijke liedjes.

6.20 Causerie.

6.50 Radio-tooneel.

8.05 Piano-recital door Herbert Westrell.

9.20 Lichte muziek.

Woensdag 23 December.

5.05 Lichte muziek.

5.35 Microfoon reportage.

5.50 Lichte muziek.

6.50 Causerie.

7.20 Concert uit de kerk te Sondsvall, o.l.v.

Hans Lampert, m.m.v. Hans Lampert (orgel), Göran On Föllinger (viool), Emma Lampert (zang) en Strijkorkest.

8.40 Vocaal concert uit de Engelbrekt Kerk.

9.20 Gramofoonpl.

Donderdag 24 December.

5.35 Kerst-dansen.

6.50 Lichte muziek.

7.50 Gevarieerd Kerst-programma, m.m.v. het Omroep-koor, o.l.v. Axel Nylander, John Hylbom (viool), Set Svanhom (zang) en Georg Blomstedt (voordracht).

9.10 Gramofoonpl.

Vrijdag 25 December.

5.15 Klokkenspel van Stadhuis te Stockholm.

5.20 Vesper.

6.50 Concert in de Englebreds Kerk: Oratorium voor Soli, Koor en Orkest, eerste deel.

7.55 Programma voor de Zweden in het buitenland.

9.10 Lyrische fantasie door August Strindberg.

Zaterdag 26 December.

5.15 Klokkenspel van het Stadhuis te Stockholm.

5.20 Strijkkwartet a-moll, Haquinus.

5.50 Liederen van Brahms.

6.05 Causerie.

6.50 Voordracht.

7.20 Uitzending van „La Bohème”, Puccini, uit de Kon. Opera.

9.50 Dansmuziek.

HAMBURG, 372 M. (806 k.P.)

Zondag 20 December.

6.20 Concert uit Bremerhaven. Klokkenspel van de Dom te Bremen.

8.10 Muzikale morgenwijding in de kapel „Maria am Steg” te Lübeck. Liturgisch koor van Lübeck o.l.v. Dr. Jung.

10.50 Bach-Cantate uit Leipzig: „Bereitet die Wege, bereitet die Bahn”. Het Stedelijk en het Gewandhaus-orkest van Leipzig en het Thomanerkoor.

11.35 Concert: „Wintersonnenwende” m.m.v. Erich Weiher (declamatie), Friedrich Wendel (toespraak), het Norag-Orkest o.l.v. Gerhard Maasz.

12.25 Concert.

1.40 Cither-concert door de Citherclub te Kiel o.l.v. Albert Richter.

2.10 Platduitsche liedjes voor kinderen.

2.40 Opvoering van „Aladin en de Wonderlamp” voor de kinderen.

3.40 Zang door Mevr. Adam. Aan de vleugel: Dr. Emil Mattiesen. Composities van Mattiesen.

4.20 Platduitsche gedichten en liedjes bij de luit.

5.50 Concert: Kamermuziek.

6.50 Dr. Rudolphy: „Lübeck”.

7.20 Concert: „Die Entwicklung des Militärmarsches” door het Muziekcorps van de Politie Hamburg o.l.v. Schierhorn. 1ste deel: Historische marschen tot 1870. 2de deel: Marschen na 1870.

9.55 Actueel nieuws.

10.05 Dansmuziek in het „Haus Siegler” door het Scarpa-orkest.

Maandag 21 December.

5.10 Muzikale voordracht (met illustratie) door Dr. W. Heinitz.

6.50 Kerst-concert Spreker: K. Anders. Zang: Olga Milosch en Olga Spannuth. Aan de vleugel: G. Maasz.

7.20 „Ritter, Tod und Teufel”, oude liederen en melodieën o.l.v. Fritz Gartz.

8.35 „Dr. Martinus Luther” van Robert Walther. M.m.v. Hans Freundt, Bernhard Jakschlat,

Karl Pündter, Robert Walter, Gerhard Gregor (orgel) en het Norag-koor.
9.20 Weer- en nieuwsberichten.
9.40 Heruitz. van buitenlandse zenders.
10.20 Sluiting.

Dinsdag 22 December.
5.10 Vrolijk programma.
5.50 H. Ottens: „Das Leben unserer Jagdtiere“.
6.15 Prof. Passarge: „Asien als Wirtschaftsraum“.
6.50 Dialoog en voorlezing: „Station 3“, roman van Ernst Johannsen.
7.20 Concert: Kerstmuziek door componisten uit de Hansa-steden.
8.20 Weenske operette-muziek uit Weenen.
9.40 Actueel nieuws.
9.50 Muziek resp. uit het Restaurant Ostermann, het Hotel „Der Reichshof“ en het Alsterpaviljoen.

Woensdag 23 December.
5.50 Dialoog met Dr. Rolf Erdmann: „Was wird aus der deutschen Flussschiffahrt?“
6.50 Concert door het Norag-Kleinorkest o.l.v. Fritz Gartz.
7.50 „Wie niederdeutsche Dichter Weihnachten feierten“ van Ehrich Gaedechens. M.m.v. Hans Langmaack (spreker), Erna Kroll-Lange (zang). Aan de vleugel: Gerhard Maasz.
8.30 Hoorspel: „Weihnachten 1931“ van Heinrich Behnen.
9.40 Actueel nieuws.
9.50 Dansmuziek in het „Haus Siegler“ door het Scarpa-orkest.

Donderdag 24 December.
6.05 Kerst-concert door het Scarpa-orkest o.l.v. Francesco Scarpa.
7.20 „Weihnacht der Einsamen“. Kerstviering van de Norag voor de luisteraars.

Vrijdag 25 December.
5.05 Duitse dansmuziek.
6.05 „Sternblinken“, Kerstspel van Heinrich Deiters.
6.30 Oude Kerstmuziek.
7.20 Concert o.l.v. Richard Richter, m.m.v. Bernhard Hamann (viool).
9.05 Concert in het Reichshof.
9.40 Actualiteiten.
10.20 Dansmuziek in Trocadero.

Zaterdag 26 December.
5.20 Populair concert.
6.30 Vrolijk programma, m.m.v. Erna Kroll-Lange, Gertrud Schmidt, Erwin Bolt, Bernhard Jakschat, Gerhard Gregor en Gerhard Maasz.
7.35 Kerstbal door de Hamburgsche dansorkesten, Klein Omroeporkest, Jack Alban-orkest (Boccaccio), Juan Llossas orkest (Trocadero), Scarpa-orkest (Haus Siegler).

TOULOUSE, 385 M. (779k.P.)

Zondag 20 December.
8.50 Gezongen Opera-fragmenten.
9.05 Argentijnsch orkestconcert.
9.20 Weenske Muziek door orkest.
9.50 Fragmenten uit opera's-comiques.
10.20 Orkestconcert.
10.35 Operette-fragmenten door orkest.
11.00 Gramofoonplaten.
11.50 Fragmenten uit opera's (zang).
12.05 Argentijnsch orkestconcert.

Maandag 21 December.
8.20 Militaire muziek.
8.35 Gezongen fragmenten uit opera's.
8.50 Symphonieconcert.
9.05 Weenske muziek door orkest.
9.20 Argentijnsch orkestconcert.
9.35 Liederenvoordracht.
9.50 Orkestconcert.
10.05 Accordeon-recital.

10.20 Operetteliederen.
10.35 Dansmuziek.
11.05 Orkestconcert.
11.20 Orkestconcert.
11.50 Vervolg orkestconcert.

Dinsdag 22 December.
8.05 Weenske muziek door orkest.
8.35 Militaire muziek.
8.50 Gramofoonplaten.
9.20 Concert door orkest.
10.20 Dansmuziek door het Sion-Jazzorkest.
11.05 Vervolg der Dansmuziek.
11.20 Liederenvoordracht.
11.50 Moderne Symphonische muziek.
12.05 Gezongen opera-fragmenten.

Woensdag 23 December.
8.20 Weenske muziek door orkest.
8.50 Fragmenten uit klankfilms.
9.05 Symphonieconcert.
9.20 Operetteconcert.
9.35 Accordeonsoli.
9.50 Liederenvoordracht.
10.05 Militaire muziek.
10.20 Gramofoonplaten.
11.05 Symphonieconcert.
11.20 Orkestconcert.
11.50—12.20 Vervolg concert.

Donderdag 24 December.
8.35 Operetteconcert (orkest).
8.50 Symphonieconcert.
9.05 Fragmenten uit klankfilms.
9.20 Weenske muziek.
9.50 Opera-fragmenten.
10.05 Accordeon-soli.
10.20 Gramofoonplaten.
10.35 Argentijnsche muziek.
11.05 Orkestconcert.
11.50 Gezongen operette-fragmenten.
12.05—12.20 Symphonieconcert.

Vrijdag 25 December.
8.20 Orkestconcert. Operafragmenten.
8.35 Gezongen operafragmenten.
8.50 Religieuze muziek.
9.05 Weenske muziek.
9.20 Concert door het Orchestro des Americains o.l.v. Navarra.
10.20 Gramofoonplaten.
11.05 Vervolg van het concert o.l.v. Navarra.
11.20 Liederenvoordracht.
11.50 Fragmenten uit opera's (zang).
12.05—12.20 Religieuze muziek.

Zaterdag 26 December.
8.35 Militaire muziek.
8.50 Accordeon-recital.
9.05 Operetteconcert.
9.20 Symphonieconcert.
10.20 Fragmenten uit Herodiade, Massenet.
10.50 Vervolg der fragmenten uit Herodiade, Massenet.
11.20—12.20 Orkestconcert.

MUHLACKER, 360,6 M. (832 k. P.)

Zondag 20 December.
4.50 Uitz. uit Langenberg.
6.20 „Eine deutsche Singmesse“ in zeven satzen, naar woorden v. d. Angelus Silesius voor sopraan, alt, tenor en bas à capella. Compositie van Jos. Haas, op. 60. Uitgevoerd door het Ulmer Madrigaalkoor o.l.v. Fritz Hayn.
7.50 Opera „Carmen“ in vier acten van Meilhac en Halevy. Muziek van G. Bizet. Muzik. leiding: Rosbaud. Regie: Stueber.
10.25—11.20 Populair concert.

Maandag 21 December.
5.20 Lieder en balladen door M. Wetter (sopraan), K. Hauser (bariton) en A. Haagen (vleugel).

6.55 Johann Strauss (Vader): Concert o.l.v. Merten. M.m.v. het Omroeporkest.
7.50 „Das Wintersonnenmärchen“ van Otto Ernst, voorgelezen door Ilse Straaten.
8.10 Het strijkkwintet in G-Dur, op. 111 van Brahms, gespeeld d. h. Amar-kwartet (viool, viool, viola, cello, viola), (2de viola Erich Forst).
8.40 Vrolijk uurtje.
10.00 Hans Carossa leest eigen werk. Inleiding door Erich Hesse.

Dinsdag 22 December.
6.00 Kurt Offenburg spreekt over Engelsch-Malaya.
6.25 Franz Hirtler: „Lebt Winnetou noch?“
7.05 Onbekende liederen van Chr. F. D. Schubart.
7.45 Duitse Humoristen. Hans Reimann. Voordracht door Ferry Dittrich.
8.10 „Berthold und Binchen“, Kerstspel uit de Rokoko-tijd van Erich Fischer. Muziek van W. v. Gluck.
8.30 Concert door het Philh. orkest van Stuttgart o.l.v. Hermann Scherchen.
11.50—12.50 Concert door het Wendlingkwartet. 1. Kwartet op. 18, nr. 4 c-moll, Beethoven. 2. Kwartet op. 74, Es-Dur, dito.

Woensdag 23 December.
6.25 Ludwig Marcuse leest uit zijn „Heine-Biografie“.
7.05 Vrolijke Kerst-uitzending o.l.v. E. Stockinger. M.m.v. het Philh. orkest van Stuttgart o.l.v. Kahn en Ilse Kamnitzer (sopraan), A. Dimroth (spreker).
8.05 Kerstliederen door het Koor van de Badische Hoogeschool voor Muziek o.l.v. G. Etzkorn.
8.40 Concert door het Amar-kwartet met Erich Itor Kahn aan den Vleugel.

Donderdag 24 December.
5.35 Concert door het Radio-koor met begeleiding van de kapel Haas. Leiding: Otto Seyfert en Karl Haas.
6.35 Blaasconcert door het Württembergsch Toonkunstenaars-orkest o.l.v. W. Blume.
7.20 Kinderduetten door Anneliese en Liselotte Horn.
7.50 Kerstmuziek.
8.20 Duitschlands Kerstklokken. Dertig Duitse Domklokken luiden de Kerstnacht in. Leiding: Carl Stueber.
9.20 Orgelconcert door Reinhold Merten.
9.50 „Das Hirtenspiel“ uit Lope de Vega's spel van de Geboorte van Christus. Vertaling: Friedrich Wahlter. Microfoonbewerking: Karl Vetter. Leiding: Karl Vetter.
10.35 „Christmette“, aangeboden door de Cannstatter Singkreis o.l.v. Lauxmann. Orgel: Erich Staiger.
11.20 Klokengelui van den Munster.
11.30—12.30 „Christnacht bei den Mönchen“ (Kerstnacht bij de Monniken).

Vrijdag 25 December.
5.20 „Die heilige Nacht“ van Thoma, gelezen door Ben Spanier.
6.20 „Die Dämmerstunde“ o.l.v. Falke-Leonhardt.
6.50 „Das Triptychon von den heiligen drei Königen“ van Felix Timmermans, gelezen door Antonia Dietrich.
7.35 Opera „Die Meistersinger“ von Nürnberg, van Richard Wagner. Derde acte. Muzikale leiding: Felix Weingartner. Regie: Emil Kaselitz.
9.20—11.20 Populair concert.

Zaterdag 26 December.
6.30 Oude Instrumentale en vocale muziek o.l.v. Heinrich Pfaff. F. Wiedemayer (sopraan) en kamer-orkest.
7.25 Concert ten bate van de Crisis-Slachtoffers. Het versterkte Philharmonische orkest van Stuttgart o.l.v. Hans Rosbaud en Emil Kahn.
10.10—11.50 Populair concert door Karl Haas en zijn orkest.

Ofschoon de afstand niet groot was, ruim 1 km, zoo waren wij toch met het resultaat wel tevreden, gezien het feit, dat de antennes niet waren aangepast, althans niet ideaal, terwijl bovendien vele hoge gebouwen zich tusschen de stations bevonden. De proeven worden thans voortgezet over grooteren afstand.

B. G. VAN GEMERT,
106a Oostmaasstraat,
Rotterdam.

Nationale QRP Wedstrijd.

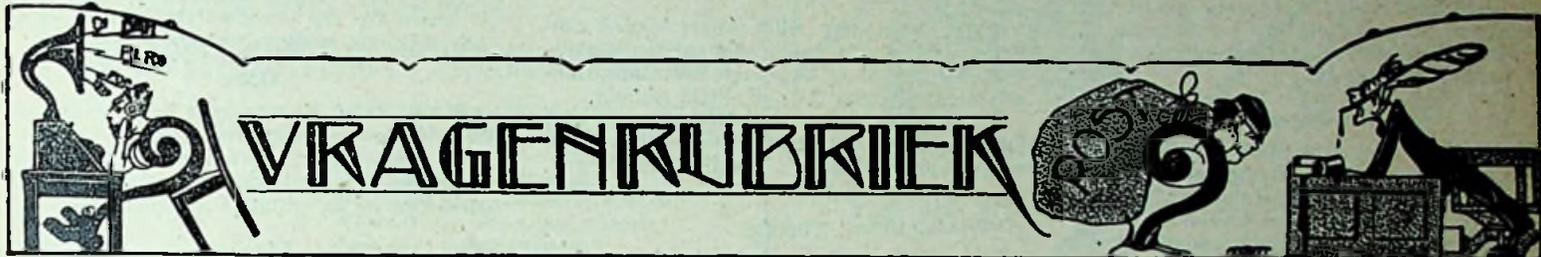
Afd. Centrum N. V. I. R.

Er zijn talrijke crd's van deelnemers aan ons Secretariaat binnengekomen, zoodat de Commissie zeer tevreden is over de medewerking.

Met deze publicatie maakt de Commissie de Hams nog attent, dat onherroepelijk inschrijving voor deelneming wedstrijd op 26 Dec. gesloten wordt, dus niemand meer wordt aangenomen.

Dus Hams, stuurt nog heden uw crd voor het te laat is, aan Secr. Afd. Centrum, Spoorstraat 28, Hilversum.

Namens de Commissie,
B. POTHAST, oDW.
T. WINKLER, oAX.
J. ROS, oJR.

Stukken voor deze rubriek in te zenden op een afzonderlijk vel papier (of briefkaart) met opschrift „Vragenrubriek”.

Amsterdam.

J. M. B. — 1e. Indien u het schema bouwt zooals door ons is aangegeven, zult u geen moeilijkheden meer hebben.

2e. Zie het schema in het vorige No. en de schema's der spoelstellen in R.-E. No. 47.

3e. In het gezonden schema zal de kwaal wel zijn opgeheven, indien u als H.F. lamp een schermroosterlamp toepast. Volumeregeling kunt u aanbrengen met een differentiaal condensator zooals is aangegeven in de Bandfilter 3.

4e. Is ook goed, maar terugkoppeling met een differentiaal condensator is beter.

E. R. v. A. — No. 24 SWG heeft een dikte van 0,55 mm, no. 34 SWG is 0,23 mm dik, DCC beteekent dubbele katoen isolatie en D. S. C. dubbele zijde isolatie. Inderdaad is de trimmer-afstelling streng genomen alleen juist voor één bepaalden stand van den terugkoppel condensator.

J. d. L. — 1. De gezonden schakeling is juist en wordt in de praktijk ook vaak toegepast, zie o.a. het artikel in R.-E. No. 50, 1928. De condensatoren moeten echter van zeer goede kwaliteit zijn en van hoge doorslagspanning; 2×373 is goed.

2. Het schema kunnen we u aanbevelen. Bij elk selectief toestel worden echter hoge tonen afgesneden.

H. K. — Uit uw 6e vraag, waarin u vertelt dat na een slag tegen de frontplaat Hilversum goed doorkomt, volgt dat er wel hier of daar een slecht contact zit. Dit zal wel de oorzaak zijn van alle misère.

Verder moet de instelling der trimmers vooral niet met genereerenden ontvanger gebeuren.

B. J. v. R. — Als u selectiviteit als hoofzaak stelt, raden wij het bandfilter-toestel aan.

Den Haag.

J. O. — 1. In de Bandfilter 3 is een Varietrode geheel overbodig, daar het toestel reeds een goede sterkteregeling bezit en het toestel door deze lamp overbodig gecompliceerd wordt.

2. Indien U last krijgt van L.F. genereeren, moet U dit middel toepassen. Zie ook nog het artikel over Hypermu schakeling in dit of een volgend No.

3. In dit geval komt de weerstand van 0,25 M Ω te vervallen. Over plus en min plaatspanning komt een potentiometer en de arm van den potentiometer komt aan het

schermrooster. Verder van schermrooster naar aarde en condensator.

J. J. v. K. — De Mavometer neemt 2 mA. bij totalen uitslag. Inwendige weerstand plus voorschakelweerstand voor $7\frac{1}{2}$ Volt is dus $\frac{7\frac{1}{2}}{2} \times 1000 = 3750$ Ohm.

Als u een weerstand x bijschakelt, zoodat de meter bijv. 5 aanwijst, in plaats van 7,5, is de stroom $\frac{5}{7.5} \times \frac{2}{1000}$ Ampère en ook

gelijk aan $\frac{7.5}{3750 + x}$ Ampère, zoodat $x = \frac{500 \times 7.5^2}{5} - 3750$ Ohm.

Of, als de uitslag niet 5 is, maar een willekeurig bedrag y, wordt:

$$x = \frac{28125}{y} - 3750 \text{ Ohm.}$$

Den Haag.

N. J. B. — 1. Zie artikel in dit nummer wat betreft bepaalde bezwaren bij sommige Hypermu schakelingen. Overigens is uw plan uitvoerbaar.

2. Dit zal beslist bezwaren geven, omdat op deze wijze de eene helft hogere transformatieverhouding krijgt dan de andere, de eene $t + 1$ en de andere $t - 1$.

3. Twee smoorspoelen parallel (niet gekoppeld) hebben $\frac{1}{2}$ van den weerstand en ook $\frac{1}{2}$ van de zelfinductie.

4. Zie de beschrijving van den televisieversterker in R.-E. 1930 No. 49 en R.-E. 1931 No. 4.

L. R. v. d. M. — 1. In uw geval gelooven wij eerder, dat een onbetrouwbaar contact een rol speelt.

2. Waarde lekweerstand is goed.

P. G. — Er moet in een der onderdeelen een isolatiefout, of een slecht contact zitten. Wissel ook den condensator c2 eens uit.

F. J. B. — 1. Die combinatie lijkt ons niet gunstig.

2. Microfonisch effect is zeer goed mogelijk.

3. Een potentiometer kan daar geen kwaad.

Rotterdam.

W. P. A. v. d. K. — 1 en 2. Bandfilter kan zoo geschakeld worden. Beter is echter G direct aan het rooster en een weerstand over den condensator van 0,04 μ F.

3. Trimmers moeten worden gebruikt.

4. Zie 1 en 2.

5. Ja, en dan natuurlijk geen eenknops afstemming.

J. V. — 1. Ja.

2. Voor de voornaamste stations is de geluidsterkte voldoende.

3. Het is mogelijk een 2e lamp L.F. bij te plaatsen.

4. 1e. L.F. lamp kan van het type 424 zijn de 2e L.F. lamp 10 à 12 Watt. Transformator 1:3.

5. Het voedingsapparaat wordt in dit geval te klein.

6. Voor een pentode 25:1 en voor een triode 18/15:1.

7. Niet noodig maar wel gewenscht.

J. R. B. — 1. Men kan de niet-stroomlevende secties der glimlamp of via een weerstand met aarde of met hoogste plus verbinden. Dat heeft gelijk effect. 2. Contrôleren van bouwschema's kunnen we alleen in het uiterste geval, als een fout niet op andere wijze op te lossen is, op ons nemen, aangezien het een zeer tijdroovend werk is.

A. G. B. — 1. Een extra h.fr. lamp in de R.-E. bandfilter 3 brengt allerlei vraagstukken mee, die niet zoo in eens zijn aan te geven; het kan natuurlijk, maar vereischt proeven. Een laagfrequenttrap is steeds gemakkelijker er bij te maken, bijv. een goede Hypermukoppeling; maar het toestel kan reeds met 3 lampen méér dan voldoende geluid geven.

2 en 3. Dit zijn vraagstukken, waarop in 1 werd gedoeld. We zouden een volledig plan moeten maken en probeeren om hier op te antwoorden.

4. Eénknopsbediening met een 4-deeligen condensator geeft heel veel extra moeilijkheden.

5. U kunt zowel $1 \times$ weerstand en $1 \times$ transformator koppeling nemen als $2 \times$ transformator, waarvan dan zeker één maal Hypermuschakeling.

6. Schermroosterdetector nog niet door ons beproefd, maar het is zeker moeilijk, geheel dezelfde kwaliteit te verkrijgen.

H. V. — De langegolfzender te Huizen is inderdaad te laag van toon. Dat ligt dus waarschijnlijk niet aan uw toestel.

J. G. H. — U kunt bijv. hetzelfde schema met een grootere eindlamp maken.

Paterswolde.

B. R. — Stabiliseeren met een glimlamp is voldoende. Hiervoor is een slaaplamp zon-

der voorschakelweerstand geschikt. Zie over stabiliseeren verder de daarover verschenen artikelen in R.-E.

Eersel.

Chr. M. — Als men de inwendige verbinding in den balanstransformator los maakt, kan men inderdaad gescheiden neg. resp. toevoeren, even goed als bij een voor dit doel gemaakten transformator. Aangezien u slechts over 120 Volt beschikt, is balans zeer aan te bevelen, met lampen van lagen inw. weerstand zooals bijv. Telefunken RE 604. Of u met een bandfilter (zonder hfr. lamp) direct door detector gevolgd, voldoende geluid zult verkrijgen, hangt geheel van uw antenne af. De selectiviteit wordt stellig geringer dan met een derden kring er bij.

Groningen.

H. de V. — Het Elfre-apparaat is niet inwendig gezekeerd. Een zekering is de minleiding van het toestel, maar de min van het voedingsapparaat kan o.i. meer kwaad ofschoon ons dan een zekering tusschen middengloeidraad en min plaatspanning (op het voedingsapparaat zelf) nog beter lijkt. Ligt het geen gloeistroom meer geven niet aan de gelijkrichtlamp? Als die inwendige sluiting heeft, kan het voedingsapparaat daardoor vernield worden.

Gendringen.

J. C. S. — 1. U kunt een regelbaren weerstand hiervoor vrijwel zetten waar u wilt en anders ook een weerstand met verlengde as gebruiken.

2. Ja, R4 moet hiervoor gevarieerd worden en niets anders.

3. Elke weerstand, die de vereischte waarde heeft en bij 1 à 2 mA niet warmer wordt. De grootte en het regelbereik hangen af van de beschikbare spanning en van het type regellamp.

4. Dit is in het artikel over de Varitetrode beschreven.

5. In dit artikel is uitgelegd, dat u heelemaal geen weerstand in de kathodeleiding kunt gebruiken en op een potentiometer aangevoerd is.

6. Zie boven. Heeft u het artikel heelemaal niet gelezen?

7. Een bouwbeschrijving voor een toestel met dubbel bandfilter kunnen we nog niet toezeggen.

8. De TRT 10 wordt geleverd door C. E. B., Laan van Meerdervoort 30, Den Haag.

Eindhoven.

P. Ph. G. — 1. De plaatstroomapparaten in serie zetten, gaat wel. De condensatoren van elk apparaat hebben toch slechts de spanning van dat eene te houden. Alleen bij doorslag van één apparaat is er gevaar ook voor het andere.

2. De ontvangers zullen waarschijnlijk zonder eenig bezwaar gelijktijdig kunnen werken.

3. Weerstand r_1 ongeveer 750 Ohm; condensator minstens $0.1 \mu F$, liefst grooter.

4. El. dyn. luidspr. in serie plaatsen met smoorspoel voor luidspr. beveiliging van el. magn. Ispr. is verkeerd. Transformator van el. dyn. Ispr. eenvoudig in serie met el. magn. Ispr.

Tilburg.

M. v. d. B. — Mits voor goede afscherming, ook onderling, wordt gezorgd, kunt u de genoemde condensatoren gebruiken. Wij gelooven, dat die lampen nog niet verkrijgbaar zijn.

Arnhem.

C. J. P. — Misschien met voorschakeling van een zeefkring de Rop, doch niet zoo selectief als met bandfilter.

Dordrecht.

M. H. — Wij meenen de firma Stokvis te Rotterdam.

Nijmegen.

A. S. — De eerstgenoemde ontvanger is beter, doch ook duurder.

Rijswijk.

W. F. M. M. — a. Neen, indien u voldoende technische kennis heeft.

b. Ja, zijn goed.

c. roodkoper.

d. Neen, roodkoper is het beste. Dikte 0,8 mm is voldoende.

Heemskerk.

P. F. A. S. — Wend u daarvoor eens tot de firma Tungsram, alhier. Een boekje over dit onderwerp is verkrijgbaar bij de Raycraft Audiovisor Ltd. 28 Little Rusell Street, London W. C. 2.

Schiedam.

H. A. — Dat hebben wij niet geprobeerd. Waarschijnlijk zal het wel gaan. U moet dit echter zelf probeeren.

Dubbeldam.

M. A. V. — Genoemd plaatstroomapparaat is bruikbaar. De transformator zult u waarschijnlijk ook kunnen behouden.

Goes.

H. A. B. — Vermoedelijk ligt het aan de betreffende eindlamp. Het plaatstroomapparaat heeft genoeg vermogen. Ook kan de smoorspoel in het plaatstroomapparaat te klein zijn bij de grotere stroomafname.

Alkmaar.

G. H. W. — Het kortegolf toestel tot 5 m kunt u maken volgens het schema, dat wij gaven bijv. in No. 5, 6 en 7 van dit jaar. Voor 200—2000 m zijn verschillende goede toestellen in den handel. Wij verwijzen daarvoor naar onze advertentiekolommen.

Den Helder.

W. M. de D. — Een goed hoogfrequentapparaat gaven wij in R.-E. No. 34 voor het jaar 1927.

Roermond.

J. H. — Genoemd plaatstroomapparaat is voor die lampencombinatie te klein.

Utrecht.

J. H. de M. — 1. Is normaal.

2. Neen.

3. De spanning is te laag. Moet 6 à 8 Volt zijn.

4. De gelijkrichter is dus te klein.

5. Wij hebben dat niet bemerkt.

DE IDEALE LAMP!

TUNGSRAM Auto-Prijsvraag.

1e Prijs: Auto Ford Roadster.

2e Prijs: Motorrijwiel F.N. Super Sahara.

Prijsvraag-formulieren met vermelding der condities bij Uwen leverancier verkrijgbaar vanaf 19 dezer.

Maakt allen deze prijsvraag mede.

-- 25 schitterende prijzen!

Elke recensie der Vakpers wijst op de buitengewone hoedanigheden der

„ORION” RADIOLAMPEN.

Maak gebruik van deze voorlichting. Beproof dus ons Zilveren Trio voor wisselstroom en accuvoeding.

Alleenvertegenwoordigster: N.V. TECHNISCHE HANDELSVEREENIGING

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Nieuwe Haven 52-54

Filiaal: AMSTERDAM, ARNHEM, DEN HAAG

Indien ge voor U zelve
iets heel bijzonders
 wilt gaan bouwen, vraag dan bij ons
 aan de Bouwbeschrijving der
**SCHALECO BANDFILTER
 SUPERHETERODYNE 7 W.**

Lees de interessante bespreking in
 RADIO-EXPRES van 7 Augustus j.l.:

SUPERHETERODYNE-BOUW VOLGENS NIEUWE LIJNEN.

Absolute Bandbreedte ... 9 kHz,
 dus volkomen gescheiden ont-
 vangst, zonder interferentie.
Eén volume-regeling.
Eén golfengte-schakelaar.
Geheel op wisselstroom.
Enorme Reikwijdte.
Prachtige Toonkwaliteit.

De eerste in Nederland hiernaar gebouwde toestellen
 voldeden geheel aan de hoog gespannen verwachtingen.

Prijs der bouwbeschrijving f 0.90
 (Postgiro 3327)

Alle onderdeelen compleet met chassis
 doch zonder lampen „ 205.80

IMPORTEUR: **E. A. LOEB**
Emmastraat 14 DEN HAAG Tel. 773835
 Levering uitsluitend door den handel.

W
E
C
O

DUO No. 312.

1. OMSCHAKELAAR.
 2. AFSTEMKNOP.
 3. TERUGKOPPELING
 4. ZEEFKRING.

CHASSIS No. 311.
 COMPLEET.
 MET LUIDSPREKER

2

**NIEUWE
 WECO**

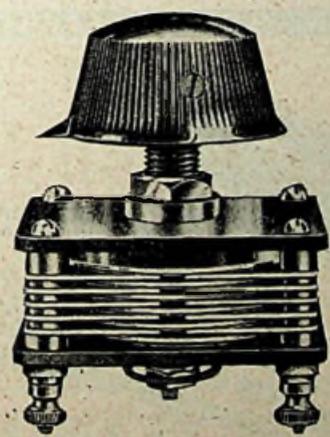
3 LAMPS ONTVANGTOESTELLEN
MUNTEN UIT DOOR:
EENKNOPS AFSTEMMING.
GROOTE SELECTIVITEIT.
ALGEHEELE WISSELSTROOM VOEDING.
FRAAIE WEERGAVE DOOR:
ELECTRO-DYN. LUIDSPREKER (BEKRACHTIGD O.H. CHASSIS)
LAGEN PRIJS. INGEBOUWDE ZEEFKRING.

No. 311 CHASSIS MET ELECTRO-DYNAMISCHE
LUIDSPREKER INCL. LAMPEN **FL. 150.-**
PLUS FL. 7.50 LICENTIE

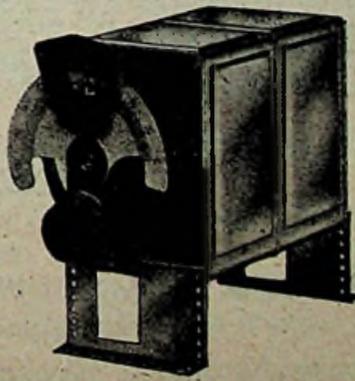
No. 312 DUO-TAFELTOESTEL CHASSIS EN
LUIDSPREKER IN FRAAIEN KAST. COMPLEET **FL. 175.-**

N.V. RADIOFABRIEK „WECO“ LUNBAANSGRACHT 8-10, TEL. 48566.
 SHOWROOM, DAMRAK 57, AMSTERDAM. TELEFOON. 41259.

Dit zijn de door den ontwerper gespecificeerde, onmisbare
 onderdeelen, voor de **RADIO-EXPRES-BANDFILTER-3**

**J.B. DIFFERENTIAAL
 CONDENSATOREN.**
 200 cm. f 2.55
 300 " " 2.70

R3S-DRIETRAPS-CONDENSATOR
 J. B. met ingebouwde trimmers
 (met gratis as en coupler voor
 antenne-Condensator). . f 18.-

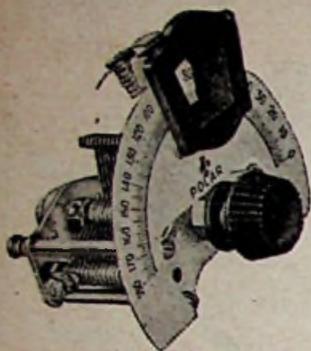

J.B. TRIMMERS
 voor
 bodemplankmontage
 0.0001 Mfd. f 0.60
 0.00005 " " 0.60

Vraagt GRATIS ONDERDEELENLIJST voor dit Superschema.

N.V. DE GROOT & ROOS, Prins Hendrikkade 84/5, AMSTERDAM-C.
 Postgiro 143712 Telefoon 40703

Jackson Bros-Condensatoren — Bulgin-Onderdeelen

Compleet met verlichte
schaal

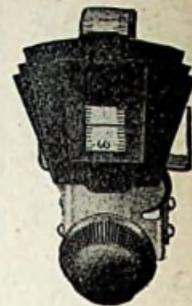
f 5.75

CONDENSATOREN.

OVERAL VERKRIJGBAAR.

Gebruikt deze condensator voor **AVRO-Kassandra** en dergelijke schema's.

Nieuwe
Trommelschaal

f 6.00

KLEINE ADVERTENTIES.

Ged. Radio-Monteur zoekt plaats.
Brieven onder letters R.E. No 51, bureau van dit blad.

Wie koopt franco rembours: Loopingphon luidspr. schitterende weergave f 15.— van f 32.50. Wisselstr. com. 220 V., sec. belast 200 V. f 7.50 van f 16.—. Hopmi spoelstel met chassis (spoelstel, ingeb. schakel., grondplank, frontpaat, lampvoeten en aansluitklemmen) f 13.— van f 26.—. 2 prima Somondo cond. 500 c.m. f 1.50, met verlichte schaal f 2.75 p. st.; 2 prima mica cond. 500 c.m. f 0.50 p. st. L.F. transf. 1:3. Bell Tell f 2.50, Samson f 2.50, Selector f 2.50, Primus f 2.—, Primus Koncert f 4.25; Phil. uitg. tr. f 2.—. 2 Sovereign potentiometers 100.000 Ohm f 2.— van f 4.— p. st. 2 Undy 50.000 Ohm f 1.— p. st. Sinus L.F.tr. f 7.— van f 15.—, Pl.str. transf. voor wisselstr. apr. 125/220 V., sec. belast. 250 V. f 5.— van f 12.—. Alles nieuw.

Brieven onder letters R.E. No. 80, bureau van dit blad.

FOKKES RADIO

BEEKLAAN 278

TEL. 337230

DEN HAAG

HEEFT VOORRADIG ALLE ONDERDEELLEN VOOR:

De Radio-Expres Bandfilter-Drie

Radio Toestellen

Radio- en

Gramofoon-Versterkers

Radio Installaties

en

beste Service geeft

ZEGUERS RADIOZET MAASTRICHT

BRUGSTRAAT 19-21 TELEFOON 453

ZUIVERE VOLLE TOON

IN ALLE WAARDEN

VOOR ALLE SCHAKELINGEN LEVERBAAR

GERUISCH LOOS EN BEDRIJFSZEKER

VRAAGT UITSLUITEND

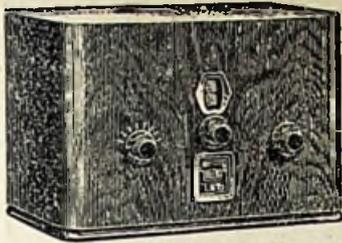
AANZIENLIJK VERLAAGD IN PRIJS

DRALOWID

LEKWEERSTANDEN, BLOKCONDENSATOREN
POTENTIOMETERS EN BENODIGDHEDEN
VOOR ELECTRISCHE WEERGAVE

RAMIE UNION - ENSCHEDE

LORENZ-RADIO

ONTVANGTOESTEL L 3231 W
VRAAGT INLICHTINGEN EN
DEMONSTRATIE

BEIDE TYPEN
SUCCES TOESTELLEN
WEDER UIT VOORRAAD LEVERBAAR.

ONTVANGTOESTEL L 231 LW
VRAAGT DE ZOO JUIST VERSCHENEN
BROCHURE „LORENZ-RADIO“

VERKOOPBUREAUX TE:

ALMELO, AMSTERDAM, ARNHEM, BAARN, BERGEN OP ZOOM,
DEN HAAG, GOES, HENGELO (O.), LEEUWARDEN, MAASTRICHT,
MIDDELBURG, ROTTERDAM, SITTARD, SNEEK EN VOORBURG.

VERDER IN ALLE OVERIGE PLAATSEN VERKRIJGBAAR IN DE
BETERE RADIOZAKEN.

BUREAU VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN: **C.E.B. DEN HAAG**, LAAN V. MEERDERVOORT 30. TEL. 335277.

WEERSTANDEN GIVRITE

Absoluut onveranderlijk
Nauwkeurig geijkt
Goed verzorgde contacten

Belastbaarheid 4 Watt
Kleine afmetingen
Weerstand in alle grootten

ALLEENVERTEGENWOORIGER VOOR HOLLAND:

G. REZELMAN - 41-42 de Ruyterkade - AMSTERDAM-C.

BIJ GEBRUIK VAN

TRANSFORMA TRANSFORMATOREN VOLLE TEVREDENHEID.

N.V. TRANSFORMER WORKS, AMSTERDAM
NW. UILENBURGERSTRAAT 40
TEL. 46440, 43640

GENERAL ELECTRIC COMPANY LTD. ENGLAND

EEN AANTAL SPECIALE

GECO LAMPEN

WELKE UW AANDACHT TEN VOLLE WAARD ZIJN:

GECO MPT4	8 WATT pentode met indirect verhitte gloei-draad	f 12.50
GECO PT4	6 WATT pentode voor een maximale anode-spanning van 200 Volt.	f 12.50
GECO MSB4	Schermrooster Hoogfrequentlamp met groote steilheid (3-2)	f 12.50
GECO VMS4	Schermrooster Hoogfrequentlamp met variabele steilheid	f 12.50

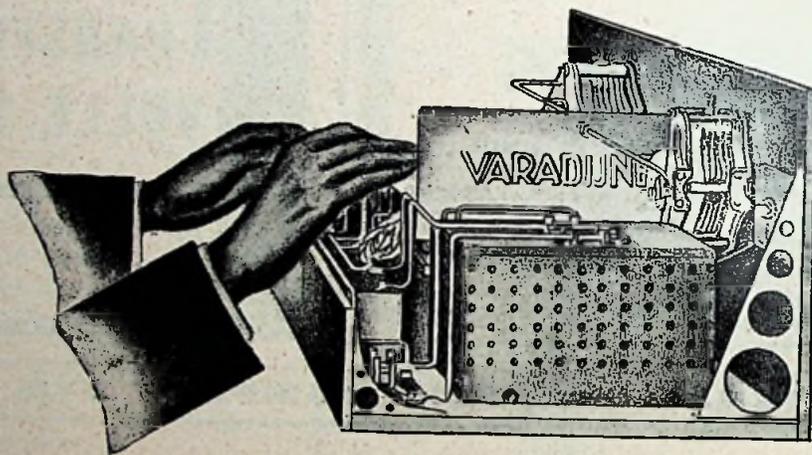
VRAAGT PROSPECTI MET KARAKTERISTIEKEN EN VERDERE GEGEVENS

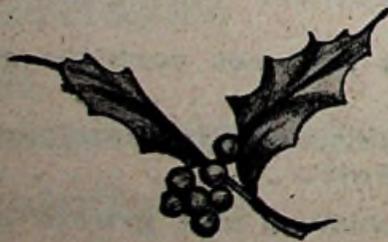
Indien deze lampen niet bij Uw handelaar verkrijgbaar zijn, gelieve men zich direct te wenden tot:

N.V. ALGEMEENE RADIO IMPORT MIJ.
NASSAU OUWERKERKSTRAAT-3 -- DEN HAAG

DE LAATSTE HAND AAN HET KERSTGESCHENK.....

Selder

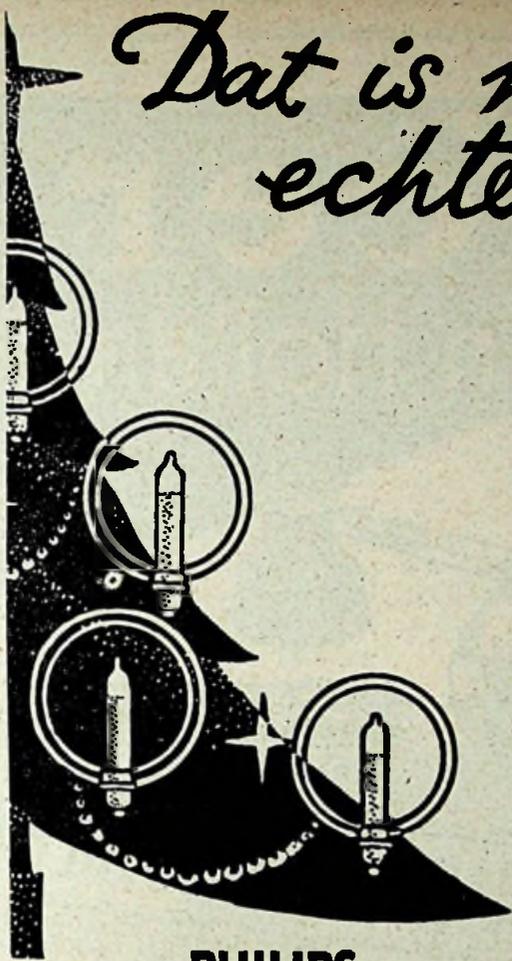
..... en klaar is het mooiste cadeau, dat men zich denken kan!

Niet slechts voor den gelukkige ontvanger, maar evenzeer schenkt het voldoening aan dengeen die het geeft, daar hij het ZELF VERVAARDIGDE!

NIJKERK'S RADIO N.V.

WARMOESSTRAAT 94 AMSTERDAM C.

Dat is nu eens een echte Kerstverrassing

PHILIPS SCHEIDINGSKRING „PHILECTOR“

Prijs slechts f 19.50

Radio Bode:

„... dat deze scheidingskring een ware uitkomst beteekent voor de duizenden bezitters van oudere, minder selectieve toestellen.“

De Katholieke Radio Gids:

„... verbazingwekkend, hoe men met behulp van dit apparaatje, het kortegolfgebied van plm. 200-600 meter „van alle smetten vrij kan maken“.“

Radio Expres:

„... overtreft werkelijk hetgeen men mocht verwachten.“

Electra:

„... De selectiviteit is waarlijk enorm.“

De Nieuwe Rott. Crt.:

„... omdat het een goede ontvangst weer in ieders bereik brengt.“

De Telegraaf:

„... Zelden is een radio-onderdeel zóó op tijd gekomen.“

De Maasbode:

„... afstemming zoodanig verscherpt dat den stoorder het zwijgen kan worden opgelegd.“

Utr. Prov. en Sted. Dagblad:

„... hulpparaat dat in een geweldige behoefte voorziet.“

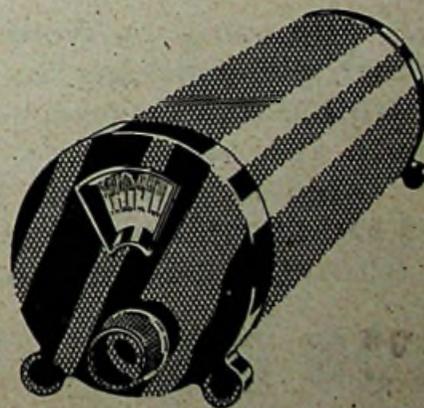
In enkele weken schaften tien-duizenden zich een „Philector“ aan;

bij stroomen kwamen ongevraagd enthousiaste tevredenheidsbetuigingen binnen;

de Radio-experts gaven zonder uitzondering dezelfde schitterende beoordeeling:

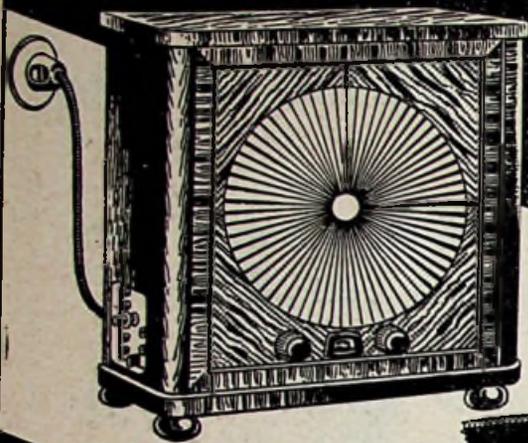
„Een uitkomst voor bezitters van minder selectieve toestellen“.

Geeft met Kerstmis dus een echte verrassing, een geschenk, waardoor radio-ontvangst weer wordt als vroeger, geeft een Philips „Philector“.

PHILIPS RADIO

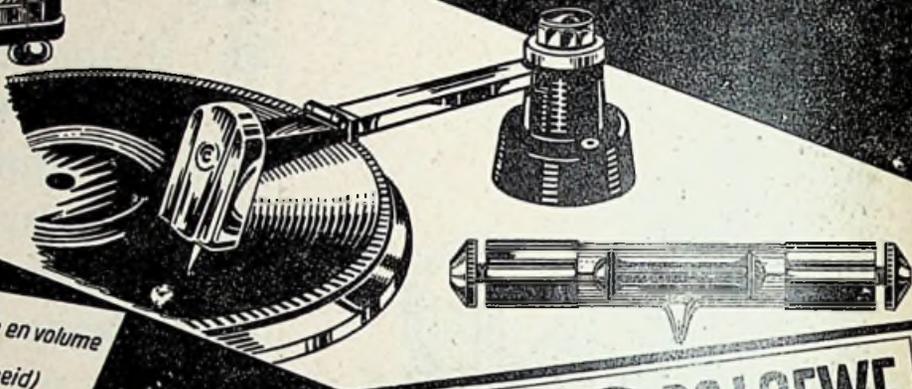
Weer in Holland

TYPE EB 100
Wisselstroom-ontvanger met
ingeboude luidspreker; ook
leverbaar voor gelijkstroom.
slechts fl. 96.—
inclusief lampen

TYPE L R 50
Pick-up met toonarm en volume
regelaar compleet.
(Hoogste volmaaktheid)
slechts fl. 14.75

De wereldberoemde
Weerstanden
en
Condensatoren.
Cataloges op aanvraag

RADIO AG **DS LOEWE**

RADIOAKTIENGESELLSCHAFT D.S. LOEWE
BERLIN-STEGLITZ

COSSOR LAMPEN, PRIJSVERLAGING, TENGEVOLGE LAGEN PONDENKOERS

Op aanvraag wordt de **NIEUWE UITGEBREIDE PRIJSLIJST** met alle gegevens en karakteristieken, gratis, **OOK AAN PARTICULIEREN** toegezonden; levering geschiedt echter uitsluitend via den handel.

Indien gewenscht en zolang de voorraad strekt wordt de **ENGELSCH** brochure „**COSSOR VALVE AND WIRELESS BOOK**“, gratis met de prijslijst verzonden.

COSSOR Melody Makers, schema's voor:

3-Lamps wisselstroom Ontvangers No. 235 à f 0.20 netto

3 Lamps gelijkstroom Ontvangers No. 234 à f 0.20 netto

Deze schema's zijn ook voor **PARTICULIEREN** direct verkrijgbaar.

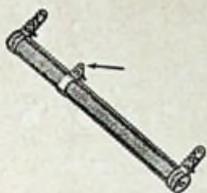
Generaal Agenten voor Nederland:

ALFRED LUDERT N.V. - Gr. Koppel 1 - Amersfoort

WEERSTANDEN VOOR UW TOESTEL

vervaardigd door

ELECTRAD

DRAADGEWONDEN WEERSTAND, met verplaatsbare aftakking.

REGBARE DRAADGEWONDEN WEERSTAND MET KNOP. Zeer goed contact verzekerd!

WEERSTAND MET GLIJCONTACT ter regeling van netspanningen, enz.

„TRUVOLT” Weerstanden: vast, regelbaar en met glijcontact. Spanningsdeulers. SPAGHETTI Weerstandjes, weerstands-eenheden, „V” weerstanden met middenaftakking, weerstandjes voor automatische negatieve roosterspanning. Reeds sedert de vroegste periode der radio-industrie heeft „ELECTRAD” steeds de nieuwste en beste onderdeelen gebracht voor de fabriek, het laboratorium en de amateurs. „ELECTRAD” weerstanden worden dan ook alom gebruikt.

VERTEGENWOORDIGERS:

A. A. POSTHUMUS, BAARN.

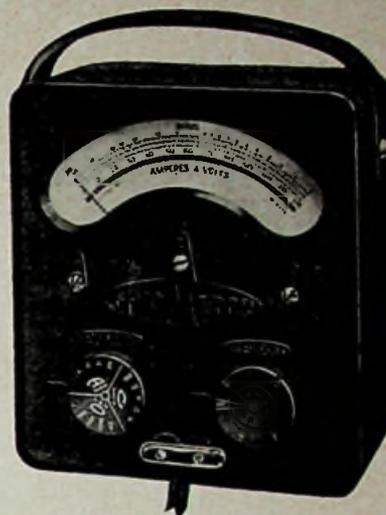
ELECTRAD

NEW-YORK, U. S. A.

Fabrikanten van radio-onderdeelen, elektrische gramophoons, public adres installaties, enz.

(8)

EEN PRACTISCH INSTRUMENT.

In verband met den lagen ponden-koers is het thans het moment, een **AVOMETER** aan te schaffen!

Dit practische, zeer robust gebouwde en nauwkeurige instrument meet:

- 0,1 milli-amp. tot 12 amp.
- 0,1 milli-volt tot 1200 volt.
- 0,1 ohm tot 1 megohm.

BROCHURE GRATIS OP AANVRAAG!

RADIO IMPORT A. A. POSTHUMUS -- BAARN.
VONDELLAAN 15—17. TELEFOON 515.

DAARMEDE KUNT U VOOR DEN DAG KOMEN!

NEDERLANDSCH WERK
GOED. ZUIVER. STERK

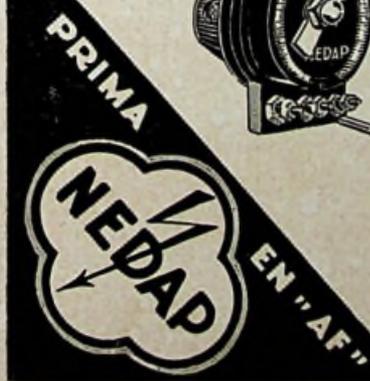
HOOGHMIJGE-WEERSTANDEN met soldersstrip pen of aansluit boufjes (constante weerstand Een kwaliteitsproduct)

POTENTIOMETERS Eerste kwaliteit. Solide - sierlijke uitvoering met solidersstrip pen of aansluit boufjes - Constante weerstand

VOLUME-REGELAARS Vervormen zelfs bij den grootsten weerstand niet. Smaakvol bruyen of zwart pakelijet. Hoofdsch of recht model.

N.V. NEDERLANDSCHE APPARATENFABRIEK "NAFA"
VERKOOPAFD. HEERENGRACHT 355. TEL. 34616. AMSTERDAM.

Vraag nieuwste prospectus.

Naaml. Venn. **TASSERON'S**
HANDELS- & INGENIEURS-BUREAU
CONRADKADE 24 -- 's-GRAVENHAGE

Het is ons gelukt

de **PRIJSVERLAGING** van 15% voor **alle Ferranti Radioartikelen** vanaf 17 December te doen gelden.

Bij elke **FERRANTI INDUCTOR** luidspreker geven wij tot Kerstmis een meetinstrument cadeau.

LEEST DE
RECENSIE IN R.E. No. 50
van den W.B. electro-dyna-
mischen luidspreker type
P. M. III (de kleinste)
Ruime garantie op den
permanenten magneet van
Engelsch Cobalt Staal

Imp.:
Ing. HARDENBERG
Prinsengracht 792
Telefoon 37365
AMSTERDAM (G.)

De **P.M. III**
bruto f 35.- (m. Transf.)

GEBRUIKT HET

ORIGINEELE

FERRIX

MATERIAAL

VOOR DE CONSTRUCTIE VAN

PLAATSTROOM-APPARATEN:

Type **EG**: 3.5 Watt (150 V.), **GK**: 10 Watt (200 V.), **GU**: 15 Watt (250 V.)
UD: 25 Watt (300 V.), **UP & MP**: 25 & 50 Watt (400 V.)

GLOEISTROOM-APPARATEN: en **BEKRACHTIGING** van E.D. Luid-
sprekers.

Type **EL** (met Kuprox gelijkrichter) en

ACCU-GELIJKRICHTERS Type **TG 3, TG 2.**

Deze schema's worden op aanvraag (waarbij duidelijk het
verlangde type op te geven) gaarne gratis toegezonden.

VRAAGT TEVENS ONZE BROCHURE

ZEKERINGEN VOOR FERRIX-TRANSFORMATOREN,

waarin uitvoerig aangegeven hoe alle diverse typen transformatoren afdoende gezekeerd kunnen worden tegen
verbranden der wikkelingen veroorzaakt door **overbelasting, kortsluiting, doorslag
condensatoren,** etc.

N. V. Algemeene Radio Import Mij.
Nassau Ouwkerkstraat 3, 's-GRAVENHAGE

**KUPROX
LONGTON
FERRANTI
ATLAS**

IN PRIJS VERLAAGD.

Vraagt gratis brochure No. 32.

GOOISCHE RADIOHANDEL
HILVERSUM. Tel. 1983.

Een **SINUS** voedingsapparaat, speciaal ont-
worpen voor het nieuwe Radio-Expres bandfilter schema,
waarborgt U goede ontvangst
en eenvoudige montage.

Prijs f 30.-

VRAAGT BROCHURE.

RIDDERHOF & VAN DIJK - ZEIST
DE LA REYLAAN 37-39 - Tel. 345

Varley

**ONDERDEELEN VOOR HET
R.E. BANDFILTERTOESTEL**

Bandfilterpakket (bestaande uit 1 Bandfilterspoel
BP. 5, 1 Detectorspoel BP. 6 en 2 Dubilier koppelings-conden-
satoren-bestelnummer: BP. 56 D) Prijs **Fl. 18.60.**

Generaal-Importeur:

„Niclet” L.F. Transformator, Prijs **Fl. 5.30.**

Junior Multi-cellular H.F. smoerspoel, Prijs **Fl. 2.45,**
Draadgewonden spaghetti weerstanden, 100-, 225-, 300-,
450-, 600-, 750- en 1000 Ohm, **Fl. 0.40,** 2000-, 3000-, 4000-, 5000-, 7500- en
10000 Ohm, **Fl. 0.55,** 15000-, 20000-, 25000-, 30000- en 40000 Ohm, **Fl. 0.70,**
50000-, 60000-, 75000- en 100000 Ohm, **Fl. 1.05.**

VRAAGT UWEN LEVERANCIER!

